Céad Leabhar

SHAMÚÉIL

Breith Shamúéil

1 Bhí fear áirithe ann ó Rámátaím Zóifím i sléibhte Eafráim. Sé ainm a bhí air Ealcáná
mac Iarohám mhic Eilíhiú mhic Thochú mhic Zúf, Eafráimeach. [2]Bhí beirt bhan aige;
Hanná a ba ainm do dhuine díobh agus Pinineá a ba ainm do dhuine eile. Bhí clann ar
Phinineá, ach ní raibh ar Hanná. [3]Théadh an fear seo suas gach bliain as a chathair féin
chun adhradh agus chun íobairt a ofráil do Thiarna na Slua i Sileo. Bhí beirt mhac Éilí,
Hofnaí agus Píneachás, mar shagairt leis an Tiarna ansiúd. [4]An lá a dhéanadh Ealcáná
íobairt thugadh sé scaireanna do Phinineá a bhean agus dá clann mhac agus iníonacha go
léir. [5]Bíodh gurbh ionúin leis Hanná, ní thugadh sé ach scair amháin di, toisc gur dhruid
an Tiarna a broinn. [6]A comhleacaí mná, bhíodh sí ag caitheamh achasán léi, ag spochadh
aisti, á chasadh léi gur dhruid an Tiarna a broinn. [7]Mar sin a bhí, bliain i ndiaidh na bliana;
gach uair dá dtéadh Hanná suas go teach an Tiarna, bhíodh Pinineá ag caitheamh achasán
léi. Bhíodh Hanná ag gol dá bharrsan agus ní chaitheadh sí greim bia. [8]Ansin dúirt
Ealcáná a fear léi: “A Hanná, cad chuige a bhfuil tú ag gol? Cad chuige nach bhfuil tú ag
ithe? Cad chuige go bhfuil tú dubhach? Nach fearr mise agat na deichniúr mac?”

[9]Nuair a bhí bia agus deoch caite acu i Sileo, d’éirigh Hanná agus sheas sí os comhair an Tiarna. Bhí Éilí an sagart ina shuí ina chathaoir láimh le hursain theampall an Tiarna. [10]Bhí sí an-bhuartha agus ghuigh sí an Tiarna agus na deora léi go goirt. [11]Thug sí móid á rá: “A Thiarna na Slua! Má thugann tú aird ar bhuaireamh do bhanóglaigh agus cuimhneamh orm, agus gan dearmad a dhéanamh de do bhanóglach, agus leanbh mic a thabhairt do do bhanóglach, tabharfaidh mise é don Tiarna lena shaol uile, agus ní bhainfidh rásúr lena cheann.”

[12]Lean sí uirthi ag guí i láthair an Tiarna agus bhí Éilí ag breathnú ar a béal, [13]mar bhí Hanná ag labhairt ina croí agus a beola ag corraí ach gan aon ghlór le cloisteáil. Shíl Éilí dá bhrí sin go raibh sí ar meisce [14]agus dúirt sé léi: “An fada a bheidh tú ar meisce? Cuir uait do chuid fíona.” [15]D’fhreagair Hanná: “Ní amhlaidh atá agam, a mháistir,” ar sí, “ach is bean mé ar a bhfuil an-doilíos croí. Níor ól mé fíon ná deoch chrua ach bhí m’anam á dhoirteadh amach agam i láthair an Tiarna. [16]Ná bí á cheapadh gur bean táir mé; mar i rith an achair is amhlaidh a bhí mé ag cásamh le barr bróin agus buairimh.” [17]D’fhreagair Éilí ansin: “Imigh faoi shíocháin, agus go dtuga Dia Iosrael duit ar iarr tú air.” [18]Agus dúirt sise: “Go bhfaighe do bhanóglach fabhar i do láthair.” Ansin d’imigh an bhean léi; [d’fhill sí ar an halla], d’ith bia, agus ní raibh cuma ghruama uirthi níos mó.

[19]D’éirigh siad go moch ar maidin agus rinne adhradh i láthair an Tiarna, agus d’fhill siad abhaile go Rámá. Luigh Ealcáná lena bhean Hanná agus chuimhnigh an Tiarna uirthi. [20]Ghabh sí gin, agus in am agus i dtráth rug sí mac agus thug Samúéil mar ainm air, toisc, ar sí “gur iarr mé ar an Tiarna é.”

[21]An bhliain dár gcíonn ghabh Ealcáná agus a chlann go léir suas chun an íobairt bhliantúil a ofráil don Tiarna agus a mhóid a chomhlíonadh don Tiarna. [22]Ach ní dheachaigh Hanná, mar dúirt sí lena fear: “Nuair a bhainfear an leanbh den chíoch, tabharfaidh mé liom ansin é agus cuirfear i láthair an Tiarna é, agus fanfaidh sé ansiúd go brách.” [23]Dúirt Ealcáná a fear ansin léi: “Déan mar is fearr a fheictear duit: fan go mbainfidh tú den chíoch é. Go gcuire an Tiarna a bhfuil ráite aige i gcrích.” D’fhan an bhean mar a raibh aici dá bhrí sin agus thug diúl don leanbh nó gur bhain den chíoch é.

[24]Nuair a bhain sí ó dhiúl é, thug sí léi é, maille le tarbh trí bliana, agus éafá plúir, agus soitheach fíona; thug sí go teach an Tiarna i Sileo é, agus é fós ina leanbh óg. [25]Ansin mharaíodar an tarbh, agus thugadar an leanbh do Éilí. [26]Dúirt sí “A mháistir, dar do bheo, mise an bhean a sheas anseo láimh leat ag guí chun an Tiarna. [27]Seo é an leanbh á bhí a iarraidh agam, agus dheonaigh an Tiarna dom an rud a d’iarr mé air. [28]Uime sin thug mé suas don Tiarna é lena shaol. Tá sé tugtha suas don Tiarna.”

[D’fhag sí] ansiúd ag an Tiarna é.

Laoi Hanná

2 Ansin ghuigh Hanná mar leanas:

“Tá mórtas croí orm sa Tiarna.
Cuireadh breis le mo neart sa Tiarna.
Tá mo bheola ag déanamh fonóide faoi mo naimhde,
Mar gur lúcháir liom do chumas slánaithe.

[2] Níl aon neach naofa mar an Tiarna
– níl aon neach seachas thú –
Níl carraig mar ár nDia.

[3] Cuir uait an chaint, an chaint uaibhreach sin.
Ná bíodh sotal ag sceith as do bhéal,
Mar Dia an eolais é an Tiarna
Agus meánn seisean na bearta.

[4] Briseadh bogha na dtréan,
Ach chuir an mhuintir lag an neart mar chrios fúthu.

[5] Reic an sách é féin ar arán,
Ach tá cothú maith arís ar an seang.
Tá seachtar clainne ag an aimrid,
Ach tá máthair an áil mhóir tréigthe.

[6] Tugann an Tiarna beatha agus bás.
Seolann sé daoine síos go Seol agus iompraíonn daoine aníos;
[7] Fágann an Tiarna duine saibhir, duine eile daibhir.
Leagann ar lár agus ardaíonn in airde.

8 Tógann sé an bocht as an luaithreach;
Ardaíonn sé na gátaraigh ón gcarn aoiligh,
Á gcur ina suí le flatha
Agus ag bronnadh cathaoir onóra orthu.
Óir is leis an Tiarna colúin na cruinne
Agus is orthu a bhunaigh sé an domhan.

9 Cumhdóidh sé a dhílsigh ar a mbealach;
Ach scriosfar na ciontaigh sa dorchadas,
Óir ní bheidh an bua ag aon duine trí láimh láidir.
10 Déanfar smidiríní de naimhde an Tiarna;
Beidh an Té is Airde ag toirneach ina n-aghaidh sna flaithis.

Tugann an Tiarna a bhreith ar chríocha na cruinne;
Bronnann sé neart ar a rí
Agus breis cumhachta ar a ungthach.”

Clann Éilí

11 D’imigh Ealcáná abhaile go Rámá ansin, ach d’fhan an buachaill ag fónamh don Tiarna i láthair Éilí an sagart.

[12]Scraistí a ba ea clann mhac Éilí, gan aon aird acu ar an Tiarna [13]agus ba chuma leo faoi chearta an tsagairt i leith a phobail. Nuair a d'ofráladh duine íobairt, thagadh giolla an tsagairt agus an fheoil á bruith; bhíodh forc trí bheann ina láimh [14]agus ropadh sé sa choire nó sa phota é agus thugadh an sagart leis a dtugadh an forc aníos. Mar sin a dhéanaidís leis na hIosraelaigh go léir a thagadh ansiúd go Sileo. [15]Thagadh giolla an tsagairt aníos fiú sula mbeadh an tsaill dóite agus deireadh leis an té a bhíodh ag déanamh na híobartha: "Tabhair feoil don sagart le róstadh; ní thógfaidh sé feoil bhruite uait, ach feoil amh." [16]Dá ndéarfadh an duine: "Dóidís an tsaill, ar dtús, agus ansin tóg cibé rud is mian leat," deireadh sé, "Cuir uait! Tabhair dom anois é, nó neachtar acu, tógfaidh mé liom é le láimh láidir." [17]Ba pheaca gráiniúil do na hógánaigh é sin i súile an Tiarna, óir bhí tarcaisne á tabhairt acu don íobairt a bhí á déanamh don Tiarna.

[18]Bhí Samúéil ag freastal i láthair an Tiarna, agus bhí éafód línéadaigh faoina choim ar an mbuachaill. [19]Dhéanadh a mháthair cóta beag dó gach bliain agus thugadh sí chuige é nuair a thagadh sí aníos lena fear chun an íobairt bhliantúil a ofráil. [20]Ansin thugadh Éilí a bheannacht d'Ealcáná agus a bhean á rá: "Go mbronna an Tiarna clann ort ón mbean seo in áit an mhic a thug sí suas don Tiarna." Ansin théidís abhaile. [21]D'fhiosraigh an Tiarna Hanná: toirchíodh í agus rug sí triúr mac agus beirt iníon. Idir an dá linn bhí an leanbh Samúéil ag fás aníos os comhair an Tiarna.

[22]Cé go raibh Éilí an-aosta faoin am seo, fuair sé fios gach ní a bhí á dhéanamh ag a chlann mhac ar Iosrael go léir (agus go mbídís ag luí leis na mná a bhíodh ag freastal ag doras Bhoth na Teagmhála). [23]Dúirt sé leo: "Cad chuige a bhfuil nithe mar sin ar siúl agaibh? Cluinim faoi bhur ndrochbhearta ón bpobal seo go léir. [24]Mo náire, a mhaca, ní

aon scéalta fónta fúibh a chluinim á scaipeadh ag pobal an Tiarna. [25]Má pheacaíonn fear
in aghaidh fir eile, tá Dia aige mar idirghabhálaí; ach má pheacaíonn sé in aghaidh an
Tiarna, cé dhéanfaidh idirghuí ar a shon?” Ach thugadar an chluas bhodhar dá n-athair,
mar ba é toil an Tiarna iad a chur chun báis.
[26]Idir an dá linn bhí an leanbh Samúéil ag dul ar aghaidh i bpearsa agus i ngrásta i
láthair an Tiarna agus i láthair daoine.

Bagairt

[27]Tháinig giolla Dé go hÉilí agus dúirt leis: “Deir an Tiarna: ‘Nár nocht mé mé féin do
theaghlach d’athar agus iad i ndaoirse ag muintir Fhorainn san Éigipt? [28]Thogh mé féin
iad as treibheanna Iosrael go léir le bheith ina sagairt, le dul suas chun m’altóra, le túis a
dhó, leis an éafód a iompar; do theaghlach d’athar a thug mé m’íobairtí loiscthe ó chlann
Iosrael go léir. [29]Cad ab áil libh más ea súil na sainte a chaitheamh ar na híobairtí agus ar
na hofrálacha a d’ordaigh mé? Agus onóir a thabhairt do bhur gclann thar mar a thugann
sibh dom féin, á gcothú ar thogha spólaí na n-ofrálacha go léir ó mo phobal Iosrael?
[30]Uime sin – agus sé an Tiarna Dia Iosrael atá ag labhairt anois – fág gur gheall mé go
siúlfadh do theaghlach agus teaghlach d’athar i m’fhianaise go brách, anois, áfach – sé an
Tiarna Dia Iosrael atá ag caint – i bhfad uaim a leithéid! An mhuintir a thugann onóir
domsa, tugaim onóir dóibh; an mhuintir a thugann tarcaisne domsa, ní bheidh meas
orthu. [31]Féach, tá na laethanta ag teacht nuair a smiotfaidh mé do neart agus neart
theaghlach d’athar i dtreo nach bhfágfar oiread agus aon seanduine amháin i do

theaghlach. [32]Caithfidh tú súil éadmhar namhad ar an maith go léir a dhéanfar d'Iosrael,
ach ní fhágfar oiread agus aon seanduine amháin i do theaghlach go brách. [33]An duine
agaibh nach scriosfaidh mé ó m'altóir, fanfaidh sé lena shúile a dhalladh agus lena
mhisneach a chreimeadh; ach scriosfar an bhreis ar do theaghlach le claíomh [na bhfear].
[34]Bíodh an íde a imeoidh ar do bheirt mac, Hofnaí agus Píneachás, mar chomhartha agat;
gheobhaidh siad araon bás an lá céanna. [35]Ardóidh mé suas sagart dílis dom féin;
déanfaidh sé de réir mo chroí agus m'intinne. Tógfaidh mé teach daingean dó agus
siúlfaidh sé i láthair m'ungthaigh go brách. [36]Gach duine de do theaghlach a fhágfar,
tiocfaidh siad ar a nglúine chuige, ag lorg bonn airgid nó builín aráin á rá:
Tabhair gnó beag éigin sagairt dom le déanamh le do thoil, d'fhonn go mbeadh greim
éigin aráin le hithe agam.'"

Glaoch Shamúéil

3 Bhí an gasúr Samúéil ag fónamh don Tiarna i láthair Éilí. Is annamh a bhíodh focal ón
Tiarna sna laethanta sin, agus is annamh a d'fheictí físeanna. [2]Tharla lá amháin go
raibh Éilí ina luí ina sheomra féin. Bhí radharc na súl ag teip air i dtreo nach raibh sé in
ann dada a fheiceáil. [3]Ní raibh lóchrann Dé imithe as fós, agus bhí Samúéil ina luí i
dteampall an Tiarna mar a raibh áirc Dé. [4]Ansin ghlaoigh an Tiarna: "A Shamúéil!"
D'fhreagair seisean: "Seo anseo mé," [5]agus rith sé leis go dtí Éilí agus dúirt: "Seo anseo
mé, mar ghlaoigh tú orm." Ach dúirt seisean: "Níor ghlaoigh mé ort; luigh síos arís."
D'imigh sé mar sin, agus luigh síos. [6]Ghlaoigh an Tiarna arís. "A Shamúéil!" D'éirigh

Samúéil agus chuaigh go dtí Éilí agus dúirt: “Seo anseo mé mar ghlaoigh tú orm.” Agus
d’fhreagair seisean: “Níor ghlaoigh mé ort, a mhic; luigh síos arís.” [7]Ní raibh aon aithne
fós ag Samúéil ar an Tiarna, ná níor foilsíodh briathar an Tiarna dó fós. [8]Ghlaoigh an
Tiarna ar Shamúéil den tríú huair. D’éirigh seisean agus chuaigh go dtí Éilí agus dúirt:
“Seo anseo mé, mar ghlaoigh tú orm.” Thuig Éilí ansin gurbh é an Tiarna a bhí ag glaoch
ar an ngasúr. [9]Dúirt sé le Samúéil: “Imigh agus luigh síos, agus má ghlaonn aon duine ort
abair: ‘Labhair, a Thiarna, tá do sheirbhíseach ag éisteacht.’” D’imigh Samúéil mar sin
agus luigh sé síos ina áit féin.

[10]Tháinig an Tiarna ansin agus sheas ansiúd agus ghlaoigh mar a rinne roimhe sin: “A
Shamúéil! A Shamúéil!” D’fhreagair Samúéil: “Labhair, tá do sheirbhíseach ag
éisteacht.” [11]Ansin dúirt an Tiarna le Samúéil: “Táim ar tí beart a dhéanamh in Iosrael a
chuirfidh cigilteas ar dhá chluais gach duine a chluinfidh é. [12]Cuirfidh mé i gcrích an lá sin
in aghaidh Éilí gach rud atá ráite agam i dtaobh a theaghlaigh, ó thús deireadh. [13]Ní foláir
duit a insint dó go bhfuil a theaghlach á dhaoradh agam go brách, mar go raibh fios an
oilc aige go raibh a chlann ag aithsiú Dé agus nár cheartaigh sé iad. [14]Uime sin, mionnaím
do theaghlach Éilí nach ndéanfaidh íobairt ná ofráil cúiteamh i gcoirpeacht theach Éilí go
brách.”

[15]D’fhan Samúéil ansiúd ina luí go maidin agus ansin d’oscail sé doirse theampall an
Tiarna. Bhí eagla air an fhís a insint do Éilí, [16]ach ghlaoigh Éilí air agus dúirt: “A
Shamúéil, a mhic.” “Seo anseo mé,” ar seisean. [17]“Cén teachtaireacht a thug sé duit?”
arsa Éilí, “ná ceil orm é. Go ndéana Dia seo agus siúd leat, agus a thuilleadh fós, má

cheileann tú aon ní orm dá ndúirt sé leat.” [18]D’inis Samúéil gach ní dó ansin, gan aon ní a choimeád ar gcúl uaidh. Dúirt Éilí: “Eisean an Tiarna; déanadh sé mar is áil leis.”

[19]D’fhás Samúéil agus bhí an Tiarna maille leis agus níor lig sé d’aon fhocal dá chuid titim ar lár. [20]Thuig Iosrael go léir ó Dhán go Béar Seaba, go raibh Samúéil ceaptha ina fháidh don Tiarna. [21]Agus bhíodh an Tiarna á thaispeaint féin arís i Sileo mar go dtaispeánadh sé é féin do Shamúéil i Sileo trí bhriathar an Tiarna.

4 Agus ghabh briathar Shamúéil amach go hIosrael go léir. [Ach bhí Éilí an-aosta, agus lean a chlann mhac orthu lena gcoirpeacht in aghaidh an Tiarna.]

An Áirc ag na Filistínigh

[Tharla gur thionóil na Filistínigh an uair sin chun troid in aghaidh Iosrael] agus chuaigh Iosrael amach chun catha in aghaidh na bhFilistíneach agus shuíodar a gcampa láimh le hEibin Eizir, agus a gcampa ag na Filistínigh ag Afaec. [2]Chóirigh na Filistínigh iad féin chun catha in aghaidh Iosrael; troideadh go dian, agus bhris na Filistínigh ar Iosrael agus maraíodh timpeall ceithre mhíle dá n-arm ar pháirc an áir. [3]Nuair a d’fhill na fir ar an gcampa, dúirt seanóirí Iosrael: “Cad chuige ar chuir an Tiarna an teitheadh orainn inniu roimh na Filistínigh? Tugaimis áirc chonradh an Tiarna linn ó Shileo d’fhonn go dtiocfadh sé inar measc agus sinn a fhuascailt ó chumhacht ár naimhde.” [4]Uime sin chuir na daoine fios go Sileo agus thugadar leo ón áit sin áirc chonradh Thiarna na Slua, an té atá suite ar na ceiribíní; agus tháinig beirt mhac Éilí, Hofnaí agus Píneachás in

éineacht le háirc chonradh Dé. [5]Nuair a tháinig áirc chonradh an Tiarna isteach sa champa, lig Iosrael go léir gáir mhór astu, a bhain macalla as an talamh. [6]Nuair a chuala na Filistínigh an gháir agus an gheoin, dúradar: “Cad is cúis leis an ngáir mhór seo i gcampa na nEabhrach?” Nuair a fuair siad amach gurbh amhlaidh a bhí áirc an Tiarna tagtha go dtí an campa, [7]bhuail eagla na Filistínigh agus dúirt siad: “Tá dia tagtha isteach sa champa. Is mairg dúinn!” ar siad. “Níor tharla a leithéid cheana. [8]Is mairg dúinn! Cé a shaorfaidh sinn ó láimh an dé chumhachtaigh seo? Eisean an dia a bhuail na hÉigiptigh le gach sórt plá san fhásach! [9]Ach bíodh misneach agaibh, a Fhilistíneacha, agus bígí fearúil, ar eagla go mbeadh sibh in bhur ndaoir ag na hEabhraigh, faoi mar a bhí siadsan agaibhse! Bíodh sponc ionaibh agus troidigí.”

[10]Throid na Filistínigh dá réir sin, agus cloíodh Iosrael agus theith gach fear acu chuig a bhoth féin. Rinneadh ár agus eirleach orthu agus thit tríocha míle troitheach de na hIosraelaigh. [11]Gabhadh áirc Dé freisin agus maraíodh Hofnaí agus Píneachás.

[12]Theith Biniáimineach ón láthair chatha, agus shroich Sileo an lá céanna, agus a chuid éadaigh stróicthe agus luaithreach ar a cheann. [13]Nuair a tháinig sé, bhí Éilí ina shuí ina chathaoir láimh leis an ngeata ag faire an bhóthair mar bhí sé ar ballchrith le himní faoi áirc Dé. Nuair a tháinig an fear seo chun na cathrach leis an scéala, tógadh liú ar fud na cathrach. [14]Chuala Éilí an gheoin agus d’fhiafraigh sé: “Cad a chiallaíonn an liúireach seo go léir?” Bhrostaigh an fear isteach agus thug sé an scéala d’Éilí. [15]Bhí Éilí ocht mbliana nóchad; bhí a shúile calctha agus é gan radharc. [16]Dúirt an fear le hÉilí: “Tháinig mé ón gcath; theith mé ón gcath inniu.” “Cad a tharla, a mhic?” arsa Éilí. [17]D’fhreagair an teachtaire: “Chuir na Filistínigh an teitheadh ar Iosrael. Briseadh go tubaisteach ar an

arm; mar bharr ar an donas, tá Hofnaí agus Píneachás, do bheirt mhac, marbh agus tá áirc Dé gafa.” [18]Nuair a luaigh sé áirc Dé, thit Éilí siar dá chathaoir ag an ngeata; briseadh a mhuineál agus fuair sé bás, óir bhí sé aosta, trom. Bhí daichead bliain caite aige mar bhreitheamh ar Iosrael.

[19]Bhí bean a mhic, Píneachás, ag iompar clainne agus a hionú ag druidim léi. Nuair a chuala sí gur gabhadh áirc Dé agus go raibh athair a céile agus a céile féin araon marbh, luigh sí síos agus lámhnaigh mar gur tháinig tinneas linbh uirthi. [20]Nuair a bhí sí ag saothrú an bháis, dúirt na mná a bhí ina seasamh timpeall uirthi: “Ná bíodh eagla ort! Rug tú mac!” Ach níor thug sí aon fhreagra orthu agus ní raibh aon aird aici orthu. [21]Thug sí Í Cávód ar an leanbh á rá: “Tá an ghlóir (cávód) imithe ó Iosrael,” ag cuimhneamh di ar ghabháil áirc Dé, ar athair a céile, agus ar a fear. [22]Dúirt sí: “D’imigh an ghlóir ó Iosrael, óir gabhadh áirc Dé.”

Leanann Tubaiste an Áirc

5 Nuair a ghabh na Filistínigh áirc Dé, thugadar leo í ó Eibin Eizir go hAisdeod.
[2]Thugadar leo áirc Dé agus d’iompraíodar isteach i dteampall Dhágón í, agus chuireadar síos í láimh le Dágón. [3]D’éirigh muintir Aisdeod go luath lá arna mhárach [agus chuadar go teampall Dhágón]; ba shiúd Dágón béal faoi ar an urlár os comhair áirc an Tiarna. D’ardaíodar Dágón agus chuir siad ar ais ina áit é. [4]Ach nuair a d’éiríodar go moch lá arna mhárach, ba shiúd é Dágón béal faoi arís ar an urlár os comhair áirc an Tiarna, agus ceann Dhágón agus a dhá láimh briste de agus caite ar an tairseach; ní raibh

fágtha de ach cabhail Dhágón. [5]Sin é an fáth nach ndéanann sagairt Dhágón ná aon duine
eile a théann isteach i dteampall Dhágón, cos a leagan ar thairseach Dhágón in Aisdeod
go dtí an lá inniu féin.
[6]Luigh lámh an Tiarna go trom ar phobal Aisdeod agus chuir scéin orthu le neascóidí
ar fud Aisdeod agus a chríocha. [7]Nuair a chonaic muintir Aisdeod conas mar a bhí,
dúradar: “Ná fanadh áirc Dhia Iosrael inár measc mar tá a lámh ag luí go trom orainn féin
agus ar Dhágón ár ndia.” [8]Chuir siad teachtairí amach dá bhrí sin agus ghairm siad
ceannairí uile na bhFilistíneach chucu, agus dúirt leo: “Cad a dhéanfaimid le háirc Dhia
Iosrael?” D’fhreagair siadsan: “Tugtar áirc Dhia Iosrael ar shiúl go Gat.” Thugadar más
ea áirc Dhia Iosrael ansiúd. [9]Ach nuair a bhí sí tugtha ansiúd, luigh lámh an Tiarna go
trom ar an gcathair sin agus tháinig scéin agus sceimhle ar na daoine; bhuail neascóidí
muintir na cathrach, idir óg agus aosta, mar go raibh an Tiarna á gciapadh mar sin.
[10]Sheoladar áirc Dé go hEacrón, ach nuair a shroich áirc Dé Eacrón, rinne muintir
Eacrón liú: “Thugadar áirc Dhia Iosrael chugainn d’fhonn an bás a thabhairt orainn féin
agus ar ár muintir.” [11]Chuir siad teachtairí amach dá bhrí sin, agus ghairm siad ceannairí
uile na bhFilistíneach chucu agus dúirt leo: “Cuir áirc Dhia Iosrael chun siúil; téadh sí ar
ais chun a háite féin, chun nach maróidh sí sinn féin agus ár muintir” – óir bhí scéin agus
uafás ar fud na cathrach go léir; luigh lámh Dé go trom ansiúd. [12]An mhuintir nach
bhfuair bás, bhris neascóidí amach orthu agus bhí an liú ón gcathair ag dul suas chun
neimhe.

Filleann an Áirc

6 Bhí áirc an Tiarna i gcríocha na bhFilistíneach ar feadh seacht mí. [2]Ansin chuir na
Filistínigh fios ar a sagairt agus ar a n-asarlaithe agus d'fhiafraíodar díobh: "Céard a
dhéanfaimid le háirc an Tiarna? Insígí dúinn conas í a chur ar ais chun a háite féin!"
[3]D'fhreagair siad: "Má chuireann sibh áirc Dhia Iosrael ar shiúl, ná cuirigí ar shiúl folamh
í; ní foláir daoibh ofráil chiontachta a íoc leis. Ansin leigheasfar sibh agus beidh a fhios
agaibh cad chuige nach gcasfadh a lámh uaibh." [4]D'fhiafraíodar ansin: "Cén ofráil
chiontachta ar chóir dúinn a íoc leis?" D'fhreagair siad: "Dé réir líon flatha na
bhFilistíneach, cúig neascóid óir agus cúig luch óir mar bhí an t-aon phlá oraibh idir
fhlatha agus uile. [5]Ní foláir daoibh dá réir sin dealbha a dheanamh de bhur neascóidí agus
dealbha de na lucha atá ag creimeadh bhur dtíre, agus glóir a thabhairt do Dhia Iosrael.
Ansin b'fhéidir go mbogfaidh sé a lámh díbh féin, de bhur ndéithe, agus de bhur dtír.
[6]Cad ab áil libh ag cruachan bhur gcroí, faoi mar a chruaigh na hÉigiptigh agus Forann a
gcroí? Tar éis dó magadh fúthu, nár scaoileadar leis an bpobal agus nár imíodarsan?
[7]Cóirigí carr nua dá bhrí sin agus dhá loilíoch nach ndeachaigh riamh faoin gcuing.
Gabhaigí na ba faoin gcarr agus tugaigí a laonna abhaile uathu. [8]Ansin tógaigí áirc an
Tiarna, leagaigí ar an gcarr í, agus cuirigí na dealbha óir atá á n-íoc agaibh dó mar ofráil
chiontachta i gcófra lena hais. Ansin scaoiligí léi agus ligigí di imeacht léi. [9]Bíodh súil
agaibh uirthi; má théann sí an bóthar suas i dtreo a dúiche féin, go Béit Seimis, ansin
eisean a rinne an urchóid mhór seo dúinn; ach mura dtéann, ansin beidh a fhios againn
nárbh í a lámh a luigh orainn, ach gur de thaisme a d'éirigh sé seo dúinn."

[10]Rinne na daoine amhlaidh. Thugadar leo an dá loilíoch, agus ghabhadar faoin gcarr iad, agus dhún ar a laonna sa bhaile. [11]Leagadar áirc an Tiarna ansin ar an gcarr, leis an gcófra, na lucha óir agus dealbha na neascóidí. [12]Ghabh na ba caol díreach i dtreo Bhéit Seimis, ar feadh an bhóthair, iad ag géimneach ar an tslí gan casadh ar dheis ná ar chlé. Lean flatha na bhFilistíneach iad chomh fada le teorainneacha Bhéit Seimis.

An Áirc i mBéit Seimis

[13]Bhí muintir Bhéit Seimis ag baint fómhar na cruithneachta sa ghleann: d'ardaíodar a súile agus chonaiceadar an áirc agus chuir an radharc sin lúcháir orthu. [14]Tháinig an carr isteach i ngort Iósua ó Bhéit Seimis, agus stad sé ansin. Bhí gallán ansiúd agus bhris na daoine adhmad an chairr agus d'ofráil siad na ba mar íobairt uileloiscthe don Tiarna. [15]Thóg na Léivítigh áirc an Tiarna anuas, agus an cófra, leis na dealbha óir ann, a bhí ina haice, agus leag siad an meid sin go léir ar an ngallán. D'ofráil muintir Bhéit Seimis ofrálacha uileloiscthe, agus d'íobair íobairtí, an lá sin don Tiarna. [16]Nuair a chonaic cúigear flatha na bhFilistíneach é sin, d'fhill siad ar Eacrón an lá céanna. [17]Ba iad seo na neascóidí óir a d'íoc na Filistínigh mar íobairt chiontachta don Tiarna: ceann ar son Aisdeod, ceann ar son Ghazá, ceann ar son Aiscileon, ceann ar son Ghat, ceann ar son Eacrón; [18]mar an gcéanna le dealbha na luch de réir líon cathracha Filistíneacha uile na gcúig flatha, idir chathracha daingne agus bhailte gan chosaint. An gallán mór ar ar leagadar áirc an Tiarna, is finné é go dtí an lá inniu i ngort Iósua ó Bhéit Seimis. [19]Mharaigh sé cuid de mhuintir Bhéit Seimis mar gur fhéachadar isteach in áirc an Tiarna;

mharaigh sé deichniúr agus trí fichid díobh. Rinne an pobal olagón mar gur bhuail an Tiarna chomh dian iad.

[20]Dúirt muintir Bhéit Seimis ansin: “Cé a fhéadfaidh seasamh i láthair an Tiarna an Dia naofa seo? Cé chuige a rachaidh sé suas uainne?” [21]Chuireadar teachtairí go dtí muintir Chiriat Iáraím ansin á rá: “Sheol na Filistínigh áirc an Tiarna ar ais; tagaigí anuas agus tugaigí suas libh chugaibh féin í.”

An Áirc i gCiriat Iáraím

7 Thainig muintir Chiriat Iáraím agus thugadar áirc an Tiarna leo suas, agus chuireadar isteach i dteach Aibíneádáb ar an gcnoc í, agus rinneadar mac Eileázár a choisreacan chun aire a thabhairt d’áirc an Tiarna. [2]Ón lá a socraíodh an áirc i gCiriat Iáraím, ghabh tamall fada thart, fiche éigin bliain, agus bhí teaghlach Iosrael go léir ag tnúth leis an Tiarna.

Samúéil Breitheamh

[3]Ansin dúirt Samúéil le teaghlach Iosrael go léir: “Má tá sibh ag filleadh ar an Tiarna ó chroí go hiomlán, cuirigí i leataobh uaibh na déithe deoranta atá agaibh, agus na hAisteárót, agus dírigí bhur gcroí ar an Tiarna, agus déanaigí fónamh dósan amháin, agus fuasclóidh sé sibh ó láimh na bhFilistíneach.” [4]Ansin chuir clann Iosrael uathu na Bálaím agus na hAisteárót agus d’fhónadar don Tiarna amháin.

[5]Ansin dúirt Samúéil: “Cruinnígí Iosrael uile le chéile i Mizpeá, agus guífidh mé an Tiarna ar bhur son.” [6]Thionóil Iosrael go léir dá bhrí sin i Mizpeá, agus tharraing siad uisce agus dhoirt siad ansiúd é i láthair an Tiarna. Rinne siad troscadh an lá sin agus d’fhógair siad: “Pheacaíomar in aghaidh an Tiarna.” Agus bhí Samúéil ina bhreitheamh ar chlann Iosrael i Mizpeá. [7]Nuair a chuala na Filistínigh go raibh clann Iosrael cruinnithe i Mizpeá, chuaigh flatha na bhFilistíneach suas in aghaidh Iosrael. Nuair a chuala clann Iosrael é sin tháinig eagla orthu roimh na Filistínigh. [8]Dúirt clann Iosrael le Samúéil: “Glaoigh gan stad ar an Tiarna ár nDia chun sinn a shaoradh ó chumhacht na bhFilistíneach” [9]Ansin fuair Samúéil uan diúil agus d’ofráil é ina íobairt uileloiscthe don Tiarna agus ghlaoigh sé ar an Tiarna thar ceann Iosrael agus thug an Tiarna toradh air. [10]Nuair a bhí Samúéil ag ofráil na híobartha dóite, dhruid na Filistínigh ina n-aice chun catha a chur ar Iosrael, ach rinne an Tiarna tréanghlór toirní an lá sin ar na Filistínigh agus chuir sceimhle orthu, agus theitheadar roimh Iosrael. [11]Chuaigh muintir Iosrael amach ó Mhizpeá sa tóir ar na Filistínigh agus bhíodar á n-eirleach chomh fada le Béit Cár. [12]Ansin thóg Samúéil cloch agus chuir ina seasamh í idir Mizpeá agus Iseana, agus thug sé Eibin Eizir (“Cloch na Cabhrach”) uirthi á rá: “Thug an Tiarna cabhair dúinn chomh fada leis seo!” [13]Cloíodh na Filistínigh ar an gcuma sin agus níor thángadar isteach i gcríocha Iosrael a thuilleadh. Luigh lámh an Tiarna go trom ar na Filistínigh i gcaitheamh shaol Shamúéil ar fad. [14]Na cathracha a bhain na Filistínigh d’Iosrael, fuair Iosrael ar ais iad, ó Eacrón go Gat, agus d’fhuascail Iosrael a gcríocha ó chumhacht na bhFilistíneach. Bhí síocháin chomh maith idir Iosrael agus na hAmóraigh.

15 Bhí Samúéil ina bhreitheamh ar Iosrael gach lá dá shaol. 16 Théadh sé gach bliain ar
cuaird go Béitéil, go Gilgeál agus go Mizpeá. Thugadh sé breith ar chlann Iosrael sna
háiteanna sin go léir. 17 D'fhilleadh sé ansin ar Rámá mar gurb é ba bhaile dó. Thugadh sé
breith ar chlann Iosrael ansiúd leis. Thóg sé altóir ann don Tiarna.

Rí á Éileamh

8 Nuair a chuaigh Samúéil in aois, cheap sé a bheirt mhac ina mbreithiúna ar Iosrael.
2 Bhí Ióél mar ainm ar a chéadghin agus Aibiá ar an dara fear; ba bhreithiúna iad i
mBéar Seaba. 3 Ach níor lean a chlann mhac ina choiscéimeanna; ghabhadar an cosán
claon chun airgid; ghlacaidís breabanna, agus thugaidís claonbhreith. 4 Chruinnigh seanóirí
uile Iosrael i gceann a chéile agus tháinig siad go dtí Samúéil i Rámá. 5 "Féach," ar siad
leis, "tá tusa sean, agus ní leanann do chlann mhac i do choiscéimeanna. Déan rí a
cheapadh dúinn chun sinn a rialú ar nós na gciníocha go léir." 6 Níor thaitin sé le Samúéil
go ndúirt siad: "Tabhair rí dúinn chun sinn a rialú," agus ghuigh sé chun an Tiarna. 7 Ach
dúirt an Tiarna le Samúéil: "Tabhair aird ar ghlór na ndaoine agus ar a ndeir siad leat. Óir
ní duitse a dhiúltaigh siad, ach domsa a bheith i mo rí orthu. 8 Gach a ndearnadar ormsa
ón lá a thug mé amach as an Éigipt iad go dtí inniu féin – thugadar droim láimhe liomsa
agus rinneadar seirbhís do dhéithe eile – tá na nithe sin go léir á ndéanamh acu ortsa.
9 Géill dá nglór dá bhrí sin; ach ní foláir duit rabhadh sollúnta a thabhairt dóibh, agus
bealaí an té a bheidh ina rí orthu a theagasc dóibh."

[10]D’inis Samúéil a raibh ráite ag an Tiarna do na daoine a bhí ag iarraidh rí air. [11]Dúirt
sé: “Seo iad na bealaí a bheidh ag an té a bheidh ina rí oraibh: tógfaidh sé bhur gclann
mhac agus ceapfaidh sé iad mar charbadóirí agus mar mharcshlua aige féin, agus
ceapfaidh sé iad le rith os comhair a charbaid amach. [12]Ceapfaidh sé taoisigh míle, agus
taoisigh leathchéad, agus cuirfidh sé cuid díobh a threabhadh a chuid gort agus a bhaint a
fhómhair, a dhéanamh a threalamh cogaidh agus trealamh a charbad. [13]Tógfaidh sé bhur
n-iníonacha le bheith ina gcumhránaithe agus ina gcócairí, agus ina mbáicéirí. [14]Tógfaidh
sé togha bhur ngort agus bhur bhfíonghort agus bhur ngort ológ, agus tabharfaidh sé dá
sheirbhísigh iad. [15]Tógfaidh sé deachú de bhur ngrán agus de bhur bhfíonghoirt agus
tabharfaidh sé í dá mhaoir agus dá oifigigh. [16]Tógfaidh sé bhur searbhóntaí fear agus ban,
agus togha bhur n-eallaigh agus bhur n-asal, agus cuirfidh sé i mbun oibre dó féin iad.
[17]Tógfaidh sé deachú de bhur gcaoirigh agus beidh sibhse in bhur ndaoir aige. [18]An lá sin
glaofaidh sibh amach os ard mar gheall ar an rí a thoghfaidh sibh daoibh féin, ach ní
éisteoidh an Tiarna libh an lá sin.”

[19]Ach dhiúltaigh an pobal aon aird a thabhairt ar a raibh á rá ag Samúéil, agus dúirt
siad: “Ní hea! Teastaíonn uainn rí a bheith orainn, [20]i dtreo go mbeimidne cosúil leis na
ciníocha eile go léir agus go mbeidh ár rí dár rialú agus ina thaoiseach orainn ag troid ár
gcathanna dúinn.” [21]D’éist Samúéil lena raibh le rá ag an bpobal agus d’aithris sé i
gcluasa an Tiarna é. Agus dúirt an Tiarna le Samúéil: “Tabhair aird ar a nglór agus déan
rí a cheapadh dóibh.” [22]Agus ansin dúirt Samúéil le fir Iosrael: “Filleadh gach duine
agaibh ar a chathair féin.”

Sól

9 Bhí duine de mhuintir Bhiniáimin darbh ainm Cís, mac Aibíéil, mac Zarór, mac
Bhacórat, mac Aifía; Biniáimineach ba ea é agus fear an-saibhir. [2]Bhí mac aige darbh
ainm Sól, fear óg dathúil a bhí i mbláth a mhaitheasa. Ní raibh fear níba dhathúla ná é i
measc na nIosraelach go léir; bhí airde an chinn aige ar an gcuid eile den phobal.
[3]Chuaigh asail Chís, athair Shóil, ar strae, agus dúirt Cís lena mhac Sól: “A mhic, tabhair
leat duine de na seirbhísigh, agus cuir chun bóthair; imigh leat a chuardach na n-asal.”
[4]Gabh siad trí ardáin Eafráim, agus trí chríoch Sháilíseá, ach ní bhfuair siad na hasail.
Ghabh siad trí chríoch Sheáilím, ach ní raibh siad ann. Ghabh siad trí chríoch Bhiniáimin,
ach ní bhfuair siad iad. [5]Nuair a tháinig siad go dúiche Zúf, dúirt Sól leis an seirbhíseach
a bhí in éineacht leis: “Téanam, téimis ar ais nó cuirfidh m’athair de a imní faoi na hasail
agus cromfaidh sé ar bheith imníoch fúinne.” [6]D’fhreagair seisean: “Féach, tá giolla Dé sa
chathair seo, agus is duine é atá faoi dhea-cháil; tagann gach a ndeir sí i gcrích. Téimis
ansiúd, más ea, agus b’fhéidir go mbeidh ar a chumas sinn a threorú san aistear atá
romhainn.” [7]Ansin dúirt Sól lena sheirbhíseach: “Ach má théimid ann céard is féidir dúinn
a thabhairt chun an duine? Tá an t-arán inár málaí caite, agus níl aon bhronntanas le
tabhairt againn chun an ghiolla Dé. Céard atá againn?” [8]D’fhreagair an seirbhíseach Sól
arís: “Féach,” ar sé, “tá ceathrú seicil airgid anseo agam. Tabharfaidh mé don ghiolla Dé
é agus tabharfaidh sé eolas na slí dúinn.” [9](Sa seansaol in Iosrael nuair a théadh duine ag
lorg faisnéise ó Dhia, deireadh sé: “Tar, téanam go dtí fear na bhfíseanna,” mar an té ar a
dtugtar *fáidh* anois thugtaí *fear na bhfíseanna* air fadó.) [10]Ansin dúirt Sól lena

shearbhónta: “Is maith a dúirt tú é! Téanam agus ar aghaidh linn!” Agus d’imíodar go dtí
an chathair ina raibh an giolla Dé.
[11]Ag gabháil an chnoic suas dóibh, go dtí an chathair, casadh orthu cailíní óga a bhí ag
dul amach ag tarraingt uisce, agus dúradar: “An bhfuil fear na bhfíseanna anseo?”
[12]D’fhreagair na cailíní: “Tá. Tá sé díreach romhaibh. Brostaigí. Tá sé díreach tagtha
isteach sa chathair mar beidh íobairt ar an ardionad ag an bpobal inniu. [13]Buailfidh sibh
leis a luaithe a rachaidh sibh isteach sa chathair sula dtéann sé in airde ar an ardionad don
bhéile; ní íosfaidh an pobal greim bia go dtí go dtiocfaidh sé, mar chaithfidh sé an íobairt
a bheannú, ansin íosfaidh an mhuintir a gheobhaidh cuireadh. Téigí suas anois agus ní
fada go bhfaighidh sibh é.”
[14]Ghabhadar suas chun na cathrach, dá bhrí sin, agus ag dul an geata isteach dóibh,
chonaic siad Samúéil ag teacht amach ina dtreo agus é ar an tslí suas don ardionad. [15]Bhí
foilsiú tugtha ag an Tiarna do Shamúéil an lá sular tháinig Sól, á rá: [16]“Um an dtaca seo
amárach seolfaidh mé chugat fear ó thír Bhiniáimin, agus ní foláir duit é a ungadh ina
thaoiseach ar mo phobal Iosrael. Déanfaidh sé mo phobal a fhuascailt ó chumhacht na
bhFilistíneach; óir chonaic mé [anó] mo phobail mar tháinig a nglao chugam.” [17]Nuair a
chonaic Samúéil Sól, dúirt an Tiarna leis: “Sin é an fear a dúirt mé leat! Sin é an té a
bheidh ag rialú mo phobail.” [18]Dhruid Sól le Samúéil sa gheata agus dúirt: “Inis dom,
más é do thoil é, cá bhfuil teach fhear na bhfíseanna?” [19]D’fhreagair Samúéil Sól: “Mise
fear na bhfíseanna. Gabh suas romham don ardionad. Íosfaidh sibh bia liomsa inniu.
Scaoilfidh mé uaim thú ar maidin amárach agus inseoidh mé duit a bhfuil ar d’intinn agat.
[20]Na hasail úd a chuaigh ar strae trí lá ó shin, ná cuiridís aon imní ort, óir fuarthas iad.

Agus cé a bhfuil gach is díol dúile in Iosrael i ndán dó, mura duitse agus do theaghlach
uile d'athar?" [21]D'fhreagair Sól: "Nach Biniáimineach mé, duine den treibh is suaraí in
Iosrael? Agus nach é m'fhinese an fine is suaraí de threibh Bhiniáimin uile? Cad ab áil
leat á rá sin liom?" [22]Ansin rug Samúéil Sól agus a shearbhónta isteach sa halla agus
chuir iad ina suí mar a raibh onóir acu thar an gcuid eile a fuair cuireadh; bhí deichniúr ar
fhichid nó mar sin díobhsan ann. [23]Dúirt Samúéil leis an gcócaire: "Tabhair leat amach an
chuid a thug mé duit, a ndúirt mé leat faoi: 'Cuir i leataobh é!'" [24]Thug an cócaire an
chos agus an t-eireaball méith leis dá bhrí sin, agus leag os comhair Shóil á rá: "Féach, tá
an chuid a coimeádadh á chur romhat. Ith é sin mar coimeádadh duit é go dtí an t-am a
cinneadh le go n-íosfá é in éineacht leis an dream a fuair cuireadh!" D'ith Sól bia dá bhrí
sin an lá sin in éineacht le Samúéil. [25]Thángadar anuas ón ardionad go dtí an chathair.
[Cóiríodh leaba do Shól ar dhíon an tí agus chuaigh sé a chodladh inti.]

Sól á Choisreacan

[26]Le breacadh an lae ghlaoigh Samúéil ar Shól ar dhíon an tí: "Bí i do shuí," ar sé, "go
seolfaidh mé ar do bhealach thú." D'éirigh Sól agus chuadar beirt, é féin agus Samúéil,
amach ar an tsráid. [27]Nuair a bhí siúlta acu síos go himeall na cathrach, dúirt Samúéil le
Sól: "Abair leis an searbhónta gabháil romhainn amach, ach fansa féin mar a bhfuil tú go
fóill go n-inseoidh mé briathar Dé duit."

10 Thóg Samúéil soitheach ola ansin agus dhoirt ar cheann Shóil é agus phóg é agus
dúirt: “Nach ndearna an Tiarna thú a ungadh le go mbeifeá i do thaoiseach [ar do
phobal Iosrael? Rialóidh tú pobal an Tiarna agus saorfaidh tú iad ó chumhacht a naimhde
atá ina dtimpeall. Beidh sé seo mar chomhartha] agat gur cheap an Tiarna thú i do
thaoiseach ar a oidhreacht. [2]Nuair a imeoidh tú uaimse inniu, buailfidh tú le beirt fhear ag
tuama Ráchael ar imeall Bhiniáimin i Zealzach, agus déarfaidh siad leat: ‘Na hasail a bhí á
lorg agat, fuarthas iad; is cuma le d’athair anois faoi na hasail, ach tá imní air fúibhse, á rá
leis féin: “Céard atá le déanamh agam faoi mo mhac?”’ [3]Ar aghaidh leat ón áit sin agus
tiocfaidh tú go Dair Thábór, mar a mbuailfidh tú le triúr fear ar a slí suas chun Dé i
mBéitéil; beidh trí mheannán á n-iompar ag duine díobh, trí bhuilín aráin ag duine eile,
agus seithe fíona ag an tríú duine. [4]Beannóidh siad duit agus tabharfaidh siad dhá builín
aráin duit nach foláir duit a ghlacadh uathu. [5]Ansin rachaidh tú go Gibeá Dé (mar a bhfuil
garastún na bhFilistíneach). Ag teacht chun na cathrach sin ansiúd duit, buailfidh tú le
buíon fáithe ag teacht anuas ón ardionad agus cruit, bodhrán, feadóg, agus lir rompu
amach; beidh buile na bhfáithe orthu. [6]Ansin luífidh spiorad an Tiarna ort féin agus
rachaidh tusa freisin ar buile fáidh leo, agus déanfaidh fear eile díot. [7]Nuair a chuirfear na
comharthaí sin i gcrích duit, beir ar an bhfaill mar tá Dia leat. [8]Gabh romham síos go
Gilgeál; rachaidh mise ansiúd níos déanaí le híobairtí loiscthe agus comaoineach a ofráil.
Fan seacht lá go dtiocfaidh mé chugat, agus a thaispeáint duit céard atá le déanamh
agat.”

[9]A luaithe a thug Sól cúl le Samúéil le himeacht uaidh chuir an Tiarna croí eile ina
chliabh agus cuireadh na comharthaí sin go léir i gcrích an lá sin. [10]Nuair a thángadar go

Gibeá, casadh buíon fáithe leis; luigh spiorad Dé go tréan air agus tháinig buile na
bhfáithe air ina measc. [11]An mhuintir go léir a raibh aithne acu air, nuair a chonaiceadar é,
ag fáidheoireacht leis na fáithe, dúradar le chéile: “Cad a d’éirigh do mhac Chís? An
bhfuil Sól freisin ar dhuine de na fáithe?” [12]Agus dúirt duine ón áit: “Agus cér díobh
iad?” Uaidh sin a tháinig an nath: “An bhfuil Sól freisin ar dhuine de na fáithe?” [13]Nuair a
bhí an racht fáidheoireachta curtha de ag Sól, chuaigh sé ar ais [isteach sa teach], [14]agus
d’fhiafraigh a uncail de féin agus dá shearbhónta: “Cá ndeachaigh sibh?” D’fhreagair sé:
“Ag lorg na n-asal, agus nuair a chonaiceamar nach bhféadaimis iad a fháil, chuamar go
Samúéil.” [15]Dúirt uncail Shóil ansin: “Inis dom, más ea, céard a dúirt Samúéil libh.”
[16]Dúirt Sól lena uncail: “Ní dhearna sé ach a rá go bhfuarthas na hasail,” agus níor inis sé
focal dó dá ndúirt Samúéil faoi ghnó na ríogachta.

Sól ina Rí

[17]Ghlaoigh Samúéil ar an bpobal go léir le chéile chun an Tiarna i Mizpeá, [18]agus dúirt
le clann Iosrael: “Seo mar a deir an Tiarna, Dia Iosrael: ‘Thug mé Iosrael aníos as an
Éigipt agus shaor mé sibhse ó chumhacht na nÉigipteach, agus na ríochtaí go léir a bhí
do bhur gciapadh.’ [19]Thug sibh droim le bhur nDia inniu, an té sin a shaor sibh ó bhur
ngátar agus ó bhur ngábha go léir; dúirt sibh: ‘Ní amhlaidh a bheidh, ach ceap rí orainn.’
Tagaigí i láthair an Tiarna, más ea, de réir treibhe agus fine.” [20]Thug Samúéil treibheanna
Iosrael go léir i láthair agus thit an crann ar Bhiniáimin. [21]Ansin thug sé treibh Bhiniáimin
i láthair, fine ar fhine, agus thit an crann ar fhine Mhatraí; ansin [ar deireadh thug sé fine

Mhatraí i láthair ina nduine agus ina nduine] agus thit an crann ar Shól mac Chís. Chuadar á lorg ach ní raibh sé le fáil in aon áit.

[22]Chuir siad ceist ar an Tiarna arís: “Ar tháinig an fear úd anseo?” “Siúd é i bhfolach sa bhagáiste é,” arsa an Tiarna. [23]Ritheadar chuige mar sin, agus thugadar amach as sin é agus nuair a sheas sé i measc an tslua bhí airde an chinn aige orthu go léir. [24]Ansin dúirt Samúéil leis an bpobal ar fad: “An bhfeiceann sibh an té a thogh an Tiarna? Níl a leithéid i measc an phobail ar fad.” Ansin rinne an pobal go léir comhgháir á rá: “Fad saoil don rí!”

[25]Mhínigh Samúéil cearta agus dualgais an rí don phobal agus bhreac i leabhar iad agus chuir sé an leabhar sin i láthair an Tiarna. Scaoil sé an pobal uaidh ansin, gach duine abhaile chun a thí féin. [26]Chuaigh Sól freisin abhaile chun a thí i nGibeá, agus chuaigh an bhuíon gaiscíoch ar chorraigh Dia a gcroí in éineacht leis. [27]Ach bhí scraistí áirithe a dúirt: “Conas a d’fhéadfadh an duine seo sinn a shaoradh?” Bhí drochmheas acu air agus níor thugadar aon bhronntanas dó. Ach níor labhair sé focal.

Cloítear na hAmónaigh

11 [Timpeall mí ina dhiaidh sin], ghabh Nácháis an tAmónach suas agus chuir léigear ar Iáibéis Gileád. Dúirt muintir Iáibéis go léir le Nácháis: “Déan conradh linn agus beimid faoi do réir.” [2]Ach is é a dúirt Nácháis an tAmónach leo: “Déanfaidh mé conradh libh ar an gcoinníoll seo amháin .i. go mbainfidh mé an tsúil dheas as gach duine agaibh; tabharfaidh mé an tarcaisne sin d’Iosrael go léir.” [3]Dúirt seanóirí Iáibéis leis: “Tabhair

cairde seacht lá dúinn i dtreo go gcuirfimid teachtairí ar fud críocha Iosrael, agus mura dtagann aon duine i gcabhair orainn, rachaimid anonn chugaibh.” [4]Nuair a tháinig na teachtairí go Gibeá le Sól agus a d’insíodar an scéala don phobal, chromadarsan ar ghol agus olagón.

[5]Bhí Sól ag filleadh ón ngort i ndiaidh a dhamh. Dúirt Sól: “Cad tá orthu? Cén fáth a bhfuil an pobal ag lógóireacht?” D’insíodar dó a raibh ráite ag na fir ó Iáibéis. [6]Luigh an Spiorad Naomh go tréan ar Shól ar chlos na bhfocal sin agus tháinig fraoch feirge air. [7]Rug sé ar sheisreach damh, ghearr ina spólaí iad, agus sheol sé ó cheann ceann Iosrael iad trí lámha teachtairí, á rá: “An té nach máirséalfaidh le Sól agus le Samúéil, sin í an íde a thabharfar ar a dhaimh!” Tháinig sceimhle roimh an Tiarna ar an bpobal ansin agus mháirseáladar go léir amach d’aonbhuíon. [8]Rinne sé iad a iniúchadh ag Beizic; bhí trí chéad míle de chlann Iosrael ann agus tríocha míle fear ó Iúdá. [9]Dúirt siad ansin leis na teachtairí a bhí tagtha: “Abraigí le muintir Iáibéis Gileád: ‘Tiocfar i gcabhair oraibh amárach faoin am a mbeidh teas sa ghrian.’” D’imigh na teachtairí agus thugadar an scéala sin go muintir Iáibéis agus chuir sin lúcháir orthu. [10]Dúirt muintir Iáibéis [le Nácháis]: “Rachaimid anonn chugaibh amárach, agus ní miste daoibh bhur rogha rud a dhéanamh linn.” [11]Lá arna mhárach roinn Sól an slua ina thrí dhíorma; ropadar isteach sa champa le faire na maidine agus bhíodar ag déanamh áir ar na hAmónaigh go corp an lae. Cuireadh a leithéid sin de scaipeadh ar fhuíoll an áir nár fagadh beirt díobh le chéile.

[12]Dúirt na daoine le Samúéil ansin: “Cé a dúirt ‘An mbeidh Sól ina rí orainn?’ Tugtar anseo chugainn iad le cur chun báis.” [13]Ach d’fhreagair Sól: “Ní chuirfear aon duine chun báis inniu, óir rinne an Tiarna fuascailt ar Iosrael inniu.” [14]Dúirt Samúéil ansin leis an

bpobal: “Téanaigí go Gilgeál agus déanaimis an ríocht a dhearbhú arís ann.” [15]Chuaigh an pobal go léir go Gilgeál dá bhrí sin agus d’fhógraíodar Sól ina rí ansiúd i láthair an Tiarna i nGilgeál. D’ofráladar íobairtí comaoineach ansiúd i láthair an Tiarna agus lúcháir thar na bearta ar chlann Iosrael go léir.

Aitheasc Deiridh Shamúéil

12 Dúirt Samúéil le hIosrael go léir: “Féach! rinne mé gach ar iarr sibh orm go dílis
agus cheap mé rí oraibh. [2]As seo amach anois sé an rí a threoróidh sibh. Maidir
liomsa, is seanóir liath mé agus tá mo chlann mhac anseo in bhur measc. Threoraigh mé
sibh ó m’óige go dtí an lá inniu. [3]Seo anseo mé! Tugaigí fianaise i m’aghaidh i láthair an
Tiarna agus a ungthaigh! Ar bhain mé a dhamh d’aon duine? Ar bhain mé a asal d’aon
duine? An ndearna mé calaois ar aon duine? An ndearna mé leatrom ar aon duine? Ar
thóg mé breab riamh ó aon duine le mo shúile a dhalladh? [Má rinne mé] déanfaidh mé
aisíoc libh.” [4]“Ní dhearna tú éagóir ná leatrom orainn,” ar siad, “ná níor ghlac tú le breab
ó aon duine.” [5]Dúirt sé leo: “Nach finné é an Tiarna in bhur n-aghaidh, agus nach finné é
a ungthach inniu nach bhfuair sibh aon ní ar chúl mo ghlaice?” “Sea, is finné é,” ar siad.
[6]Dúirt Samúéil ansin leis an bpobal: “An Tiarna, an té a cheap Maois agus Árón, agus
a thug bhur sinsir amach as an Éigipt, [is finné é]. [7]Fanaigí socair in bhur seasamh ansin
dá bhrí sin nó go ndéanfaidh mé áiteamh libh i láthair an Tiarna agus go gcuirfidh mé i
gcuimhne daoibh na héachtaí slánaithe go léir a rinne an Tiarna ar mhaithe libh féin, agus
ar mhaithe le bhur sinsir. [8]Nuair a tháinig Iacób isteach san Éigipt [agus go ndearna na

hÉigiptigh leatrom orthu], ghlaoigh bhur sinsir ar an Tiarna agus sheol sé Maois agus
Árón chucu. Thugadarsan bhur sinsir as an Éigipt amach agus chuireadar chun cónaithe
san áit seo iad. [9]Ansin rinneadar dearmad ar an Tiarna, a nDia, agus reic seisean iad
isteach i lámha Shíseará, taoiseach airm Házór. Agus chomh maith i lámha na
bhFilistíneach agus rí Mhóáb a bhí ag troid ina n-aghaidh. [10]Ghlaoigh siad ar an Tiarna
ansin á rá: ‘Pheacaíomar, mar thréigeamar an Tiarna; rinneamar seirbhís do na Bálaím
agus do na hAisteárót; ach fuascail sinn anois ó lámha ár naimhde agus déanfaimid
seirbhís duit.” [11]Ansin sheol an Tiarna Iarubál, Bárác, Iaftá agus Samúéil. D’fhuascail sé
sibh ó chumhacht bhur naimhde in bhur dtimpeall agus mhair sibh gan bhaol. [12]Nuair a
chonaic sibh Nácháis rí na nAmónach ag teacht do bhur n-ionsaí, dúirt sibh liom: ‘Ní hea,
ní foláir rí a bheith ag rialú orainn,’ cé gurbh é an Tiarna bhur nDia ba rí oraibh. [13]Anois
más ea, seo é an rí a thogh sibh (agus a d’iarr sibh). Cheap an Tiarna rí oraibh. [14]Má
thugann sibh urraim agus ómós don Tiarna agus géilleadh dá ghlór, agus gan ceannairc a
dhéanamh i n-aghaidh aithne an Tiarna, agus má leanann sibh féin agus an rí atá ag rialú
oraibh, an Tiarna bhur nDia, beidh gach ní ina cheart. [15]Ach in ionad géilleadh do ghlór
an Tiarna, má dhéanann sibh ceannairc in aghaidh a aithne, beidh a lámh in bhur
n-aghaidh agus in aghaidh bhur [rí]. [16]Fanaigí in bhur seasamh ansin dá bhrí sin agus
fairigí an t-iontas mór a dhéanfaidh an Tiarna os comhair bhur súl. [17]Nach é seo fómhar
na cruithneachta againn inniu? Guífidh mé chun an Tiarna agus seolfaidh sé toirneach
agus fearthainn; tuigigí agus feicigí a ghráiniúla de bheart a rinne sibh i láthair an Tiarna
nuair a d’iarr sibh rí daoibh féin.” [18]Ghuigh Samúéil chun an Tiarna ansin agus sheol an
Tiarna toirneach agus fearthainn an lá sin, agus bhí an pobal go léir lán d’urraim don

Tiarna agus do Shamúéil. [19]Agus dúirt an pobal go léir le Samúéil: “Guigh an Tiarna do
Dhia ar mhaithe le do shearbhóntaí, d’fhonn nach bhfaighimis bás, óir, mar bharr ar ár
bpeacaí go léir, rinneamar an choir seo rí a iarraidh dúinn féin.”
[20]Agus dúirt Samúéil leis an bpobal: “Ná bíodh eagla oraibh. Rinne sibh na cionta seo
go léir; ach ná casaigí i leataobh ó bheith ag leanúint an Tiarna, ach déanaigí seirbhís don
Tiarna ó chroí go hiomlán. [21]Ná casaigí i leataobh ar thóir íol baoth nach féidir dóibh
cabhair ná fuascailt a thabhairt mar gur baoth iad. [22]Óir ní chaithfidh an Tiarna a phobal i
leataobh ar son a ainm éachtaigh, mar ba é toil an Tiarna a phobal féin a dhéanamh díbh.
[23]Maidir liomsa, gura fada uaim peaca a dhéanamh in aghaidh an Tiarna trí scor de bheith
ag guí ar bhur son agus do bhur dteagasc i slí an chirt agus na córa. [24]Tugaigí urraim don
Tiarna agus déanaigí seirbhís dó go dílis ó chroí go hiomlán, mar cuimhnigí ar na
héachtaí a rinne sé in bhur measc. [25]Ach má leanann sibh oraibh le bhur gcoirpeacht,
ídeofar sibh féin agus bhur rí.”

Tosach Réimeas Shóil

13 Bhí Sól … bliain d’aois nuair a thosaigh a réim agus bhí sé i réim dhá bhliain agus
… ina rí ar Iosrael. [2]Thogh Sól trí mhíle fear as Iosrael; bhí dhá mhíle le Sól i
Micmeáis agus in ardáin Bhéitéil, agus míle le Iónátán ag Gibeá Bhiniáimin; chuir Sól an
chuid eile den phobal abhaile, gach duine chun a bhotha féin. [3]Scrios Iónátán an garastún
Filistíneach a bhí i nGibeá, agus thuig na Filistínigh [go raibh na hEabhraigh éirithe
amach]. Shéid Sól an trumpa ó cheann ceann na tíre á rá: “Bíodh cluas le héisteacht ar na

hEabhraigh!” [4]Agus chuala Iosrael go léir an scéala gur scrios Sól garastún na bhFilistíneach, agus go raibh Iosrael anois in earraid leis na Filistínigh. Tháinig an pobal go léir le chéile go Sól ag Gilgeál. [5]Thionóil na Filistínigh tríocha míle carbad, sé mhíle marcach, agus slua chomh líonmhar le gaineamh na trá chun troda in aghaidh Iosrael. Thángadar aníos agus shuíodar a gcampa i Micmeáis lastoir de Bhéit Ávan. [6]Nuair a chonaic slua Iosrael go rabhadar i gcúngrach (mar bhíothas ag brú go trom orthu), chuadar i bhfolach in uaimheanna, i bpluaiseanna, i gcarraigeacha, i dtuamaí agus i dtoibreacha. [7]Ghabh [a thuilleadh díobh] thar áthanna na Iordáine anonn go Gád agus Gileád. Bhí Sól fós i nGilgeál agus bhí a lucht leanúna go léir ar ballchrith. [8]D’fhan sé seacht lá, an fad a shocraigh Samúéil, ach níor tháinig Samúéil go Gilgeál, agus bhí an t-arm ag tréigean Shóil agus ag scaipeadh. [9]Dúirt Sól más ea: “Tugaigí chugam an íobairt uileloiscthe agus na híobairtí comaoineach,” agus d’ofráil sé an íobairt uileloiscthe. [10]Nuair a bhí ofráil na híobartha uileloiscthe déanta aige, seo chuige Samúéil agus chuaigh Sól amach le casadh leis agus beannú dó, [11]ach dúirt Samúéil leis: “Cad tá déanta agat?” D’fhreagair Sól: “Chonaic mé an t-arm do mo thréigean, agus á scaipeadh, agus ní raibh tusa tagtha faoin lá a ceapadh, ach bhí na Filistínigh ag tionól i Micmeáis. [12]Dúirt mé liom féin: ‘Tá na Filistínigh ar tí mé a ionsaí ag Gilgeál, agus níor impigh mé fabhar an Tiarna.’ Níorbh fholáir liom beart a dhéanamh agus d’ofráil mé an íobairt uileloiscthe mé féin.” [13]D’fhreagair Samúéil Sól: “Is baoth an beart a rínne tú. Níor chuir tú an t-ordú a thug an Tiarna do Dhia duit i gcrích; óir dhaingneodh an Tiarna do fhlaitheas ar Iosrael go brách. [14]Anois, ámh, ní mhairfidh do fhlaitheas; chuardaigh an Tiarna agus fuair sé fear de réir a chroí féin, agus cheap sé é mar thaoiseach ar a phobal mar nár chuir tú i

gcrích na nithe a d’ordaigh an Tiarna duit.” [15]D’éirigh Samúéil agus d’imigh leis ó Ghilgeál go Gibeá Bhiniáimin.

Chomhair Sól an mhuintir a bhí in éineacht leis, timpeall sé chéad fear. [16]D’fhan Sól, a mhac Iónátán, agus an slua a bhí in éineacht leis i nGibeá Bhiniáimin, agus bhí na Filistínigh i gcampa ag Micmeáis. [17]Tháinig lucht creiche amach as campa na bhFilistíneach i dtrí dhíorma; chas díorma díobh i dtreo Ofrá go tír Sheúol; [18]díorma eile i dtreo Bhéit Horón, agus an tríú díorma i dtreo na teorann atá ag féachaint anuas ar Ghleann Zabóim i dtreo an fhásaigh.

[19]Ní raibh oiread agus aon ghabha amháin i dtír Iosrael go léir, le heagla, a dúirt na Filistínigh leo féin, go ndéanfadh na hEabhraigh claimhte nó sleánna. [20]Ach théadh na hIosraelaigh go léir síos go dtí na Filistínigh chun faobhar a chur ar gach céachta agus matóg, tua agus brod. [21]Ba é an costas ná dhá thrian seicil ar chéachtaí agus ar mhatóga, agus trian seicil ar fhaobhar a chur ar thuanna, agus ar bhroid a dheisiú. [22]Lá catha [Mhicmeáis] ní raibh duine ar bith d’arm Shóil agus Iónátán a raibh claíomh ná sleá ina láimh seachas Sól agus a mhac Iónátán. Ghabh buíon Filistíneach i dtreo Bhealach Mhicmeáis.

Ionsaí Iónátán

14 Dúirt Iónátán mac Shóil le fear iompair a airm lá: “Téanam anonn go dtí an garastún Filistíneach [sa bhealach],” ach ní dúirt sé aon ní lena athair. [2]Bhí Sól in imeall Ghibeá, ina shuí faoin gcrann pomagránaite atá [ag an urlár buailte]. Bhí timpeall

sé chéad fear ina chuideachta. [3]Bhí Aichíá mac Aichiteob, deartháir Í Cávód, mac Phíneachás, mac Éilí, sagart an Tiarna i Sileo, ann agus an t-éafód á chaitheamh aige. Ní raibh a fhios ag an slua go raibh Iónátán imithe. [4]Bhí splinc charraige ar thaobh agus splinc charraige ar an taobh eile den bhealach trína raibh Iónátán ag iarraidh dul anonn go dtí an garastún Filistíneach. Bhí Bózaez ar cheann acu agus Seine ar an gceann eile. [5]Tá an chéad splinc ag gobadh amach ar an taobh thuaidh os comhair Mhicmeáis, agus an dara ceann laisteas os comhair Gheaba. [6]Dúirt Iónátán le fear iompair a airm: “Téanam anonn go dtí garastún na droinge sin gan timpeallghearradh; b’fhéidir go ndéanfadh an Tiarna rud éigin dúinn, óir ní féidir d’aon ní cosc a chur ar an Tiarna an bua a thabhairt dúinn dá líonmhaire nó dá laghad slua iadsan.” [7]Dúirt fear iompair a airm: “Déan mar a chuireann do chroí in iúl duit. Maidir liomsa, tá mo chroí leat.” [8]Ansin dúirt Iónátán: “Féach, rachaimid anonn go dtí na daoine seo, agus ligfimid dóibh sinn a fheiceáil. [9]Má deir siad linn: ‘Fanaigí mar a bhfuil sibh go dtéimidne chugaibh,’ fanfaimid mar a bhfuilimid gan dul suas chucu. [10]Ach má deir siad: ‘Tagaigí aníos chugainn,’ rachaimid suas mar bheidh sé sin ina chomhartha gur thug an Tiarna inár lámha dúinn iad.” [11]Ligeadar araon do gharastún na bhFilistíneach iad a fheiceáil; dúirt na Filistínigh: “Seo amach na hEabhraigh as na poill ina raibh siad i bhfolach.” [12]Chuir lucht an gharastúin forrán ansin ar Iónátán agus ar fhear iompair a airm: “Tagaigí aníos chugainn,” ar siad, “tá rud éigin le rá againn libh.” Dúirt Iónátán lena fhear iompair airm: “Lean suas mé; thug an Tiarna ar láimh Iosrael iad.” [13]Ghabh Iónátán suas ar lámhacán, agus a fhear iompair airm ina dhiaidh. Thiteadar siúd roimh Iónátán agus tháinig a fhear iompair airm

ina dhiaidh, agus mharaigh sé iad. [14]Sa chéad ár a chuir Iónátán agus a fhear iompair airm thit timpeall fiche fear i bhfad leathiomaire in acra talún.

Cath

[15]Bhí scéin sa champa agus faoin tuath ina thimpeall; tháinig scanradh ar an ngarastún agus ar an lucht creiche; chrith an talamh agus bhí uafás Dé ar dhaoine. [16]Chonaic farairí Shóil i nGibeá Bhiniáimin an campa á scaipeadh i ngach treo. [17]Dúirt Sól ansin leis an dream a bhí ina theannta: “Comhairigí anois agus féachaigí cé atá imithe uainn.” Rinneadh an comhaireamh agus bhí Iónátán agus fear iompair a airm in easnamh.

[18]Dúirt Sól ansin le hAichiá: “Tabhair an [t-éafód] anseo” – mar eisean a d’iompraíodh an [t-éafód] i láthair Iosrael. [19]Fad a bhí Sól ag caint leis an sagart d’éirigh an callán i gcampa na bhFilistíneach níos measa agus níos measa, agus dúirt Sól leis an sagart; “Tarraing siar do lámh.” [20]Ansin chuir Sól agus an mhuintir a bhí in éineacht leis iad féin in eagar agus chuadar chun an chatha; ansiúd bhí gach duine ag díriú a chlaímh ar a chéile agus bhí sé ina chíor thuathail. [21]Fiú na hEabhraigh a chuaigh i seirbhís na bhFilistíneach roimhe sin, agus a ghabh suas leo go dtí an campa, ghabhadar leis na hIosraelaigh a bhí le Sól agus le Iónátán. [22]Na hIosraelaigh go léir a bhí i bhfolach in ardáin Eafráim, nuair a chuala siad go raibh na Filistínigh ag teitheadh, chuadar go dian sa tóir orthu sa chath. [23]D’fhuascail an Tiarna Iosrael an lá sin agus ghabh an troid anonn thar Bhéit [Horón].

[24]Chuir [Sól troscadh dian] i bhfeidhm an lá sin agus chuir an pobal faoi mhionn á rá: “Mallacht ar an té a íosfaidh greim bia roimh thráthnóna, sula ndéanfaidh mé díoltas a imirt ar mo naimhde.” Níor bhlais aon duine den phobal greim.

[25][Bhí cíor mheala ar an talamh ar an mbán,] [26]ach nuair a tháinig na daoine chomh fada léi, [cé go raibh an tsaithe imithe,] níor chuir aon duine lámh chun a bhéil, le heagla an mhionna. [27]Ach níor chuala Iónátán a athair ag cur an phobail faoi bhrí an mhionna, agus shín sé barr an bhata a bhí ina ghlaic agus thum sa chíor é agus chuir a lámh chun a bhéil, agus tháinig preab ina shúile. [28]Ansin labhair duine den phobal: “Chuir d’athair,” ar sé, “an pobal go docht faoi bhrí mionna á rá go mbeadh mallacht ar an té a d’íosfadh greim inniu” (agus bhí lagaíocht ar an bpobal). [29]D’fhreagair Iónátán: “Rinne m’athair dochar don tír; féach nach mó an phreab atá i mo shúile anois mar gur ith mé an bhéalóg mheala sin? [30]Agus, dála an scéil, nárbh fhearr go mór é dá n-íosfadh an pobal a ndóthain inniu as an gcreach a thógadar óna naimhde? Ní mor an t-ár a cuireadh ar na Filistínigh.”

[31]Phleancadar na Filistínigh an lá sin ó Mhicmeáis go hAiálón nó go raibh an pobal tnáite traochta. [32]Ansin thugadar faoin gcreach agus rugadar ar chaoirigh, daimh agus laonna, agus mharaíodar ansiúd ar an talamh iad agus d’alpadar iad fuil agus uile. [33]Chuala Sól an scéal sin: “Féach,” ar siad, “tá an pobal ag déanamh peaca in aghaidh an Tiarna ag ithe idir fhuil agus uile.” D’fhreagair sé: “Rinne sibh feall; déanaigí cloch mhór a bhurláil [anseo i leith] chugam.” [34]Lean sé air ansin: “Imígí faoin slua agus abraigí leo: ‘Tugadh gach duine agaibh a dhamh nó a chaora agus maraídís anseo iad, gan peaca a dhéanamh in aghaidh an Tiarna le bheith á n-ithe fuil agus uile.’” Thug gach duine den

phobal a dhamh leis an oíche sin agus mharaíodar ansiúd iad. [35]Thóg Sól altóir don Tiarna; ba í sin an chéad altóir a thóg sé don Tiarna.

Anacal ar Iónátán

[36]Dúirt Sól ansin: “Téimis síos i gcoim na hoíche agus déanaimis tóir agus creach ar na Filistínigh go breacadh an lae; ná fágaimis fear inste scéil.” “Déan mar is áil leat,” ar siad. Ach dúirt an sagart: “Téimis faoi dhéin Dé anseo.” [37]Lorg Sól comhairle ar Dhia: “An rachaidh mé síos ar thóir na bhFilistíneach? An dtabharfaidh tú ar láimh d’Iosrael iad?” Ach freagra níor thug sé dó an lá sin. [38]Ansin dúirt Sól: “Tagaigí anseo, a cheannairí uile an phobail; agus déanaigí a scrúdú agus a iniúchadh conas a tharla an peaca seo inniu. [39]Dar an Tiarna beo a thugann an bua d’Iosrael, fiú más do Iónátán mo mhac a tharla sé, cuirfear chun báis é, cuirfear sin.” Ach ní raibh fear ar an bpobal ar fad a thabharfadh freagra air. [40]Dúirt sé ansin le hIosrael go léir: “Seasaigí sibhse ar thaobh amháin, agus seasóidh mise agus mo mhac Iónátán ar an taobh eile.” Dúirt an pobal le Sól: “Déan mar is áil leat.” [41]Dúirt Sól ansin: “A Thiarna, a Dhia Iosrael, cén fáth nár thug tú freagra ar do shearbhónta inniu? Más ormsa agus ar mo mhac Iónátán atá an locht, a Dhia Iosrael, tabhair Úirím; más ar phobal Iosrael atá an locht, tabhair Tuimím.” Thit an crann ar Shól agus Iónátán agus d’imigh an pobal saor. [42]Dúirt Sól: “Caith an crann idir mise agus mo mhac Iónátán.” Thit an crann ar Iónátán.

[43]Dúirt Sól le Iónátán ansin: “Inis dom a bhfuil déanta agat.” “Ní dhearna mé,” arsa Iónátán, “ach béalóg mheala a ithe de bharr mo bhata a bhí i mo ghlaic agam. Seo anseo

mé anois réidh don bhás.” [44]Dúirt Sól: “Go ndéana Dia seo agus siúd liom, agus a thuilleadh de bhreis air, mura bhfaigheann tú bás, a Iónátán.” [45]Ach dúirt an pobal le Sól: “An bhfaighidh Iónátán bás anois agus gurb eisean a fuair an bua iontach seo d’Iosrael? I bhfad uainn a leithéid! Dar an Tiarna beo, ní thitfidh oiread agus ribe de ghruaig a chinn chun talún mar bhí Dia leis ina bhearta inniu.” Rinne an pobal Iónátán a fhuascailt dá bhrí sin agus níor cuireadh chun báis é. [46]Bheartaigh Sól scor den tóir ar na Filistínigh, agus d’fhill na Filistínigh ar a ndúiche féin.

Coimre

[47]Dhaingnigh Sól a údarás rí ar Iosrael, agus throid sé in aghaidh a naimhde go léir ar gach taobh – i gcoinne na nAmónach, i gcoinne Eadóm, i gcoinne ríthe Zóbá, agus i gcoinne na bhFilistíneach; cibé áit ina dtugadh sé a aghaidh bhíodh [an bua aige]. [48]Rinne sé ghníomhartha gaile agus gaisce. Bhuaigh sé ar na hAmailéicigh agus d’fhuascail sé Iosrael ó lámha lucht a scriosta.

[49]Ba iad Iónátán agus Ísví agus Mailcíosú clann mhac Shóil. Siad na hainmneacha a bhí ar a bheirt iníon: Méarab ar an sinsear agus Míceal ar an sóisear. [50]Aichíonoam a bhí ar a bhean, iníon Aichímeáz. Aibnéar mac Néar a ba ainm dá thaoiseach airm; uncail do Shól eisean. [51]Mic do Aibiéil ab ea Cís athair Shóil agus Néar athair Aibnéar.

[52]Bhí cogadh fíochmhar ar siúl in aghaidh na bhFilistíneach i gcaitheamh ré Shóil ar fad. Aon tréanfhear nó gaiscíoch dá bhfeicfeadh sé, ghlacadh sé chun a sheirbhíse féin é.

Cogadh Naofa

15 Dúirt Samúéil le Sól: “Mise an té a sheol an Tiarna chun tú a ungadh i do rí ar
Iosrael, a phobal. Tabhair cluas dá réir sin do bhriathra an Tiarna. [2]Seo mar a deir
Tiarna na Slua: ‘Déanfaidh mé díoltas ar son a ndearna Amáiléic ar Iosrael nuair a chuir
sé ina gcoinne agus iad ar an mbealach aníos as an Éigipt. [3]Téigh anois agus buail
Amáiléic agus cuir é féin agus a bhfuil aige faoin mbang. Ná tabhair anacal dó, ach scrios
é idir fhear agus bhean, leanbh agus bhunóc, dhamh agus chaora, chamall agus asal.’”
[4]Rinne Sól an pobal a thionól agus á áireamh i dTaláim, dhá chéad míle coisí, agus deich
míle d’fhir Iúdá. [5]Tháinig Sól go cathair Amáiléic agus chuaigh in eadarnaí sa ghleann.
[6]Agus dúirt Sól leis na Céinigh: “Seo libh síos! Imígí, fágaigí bhur mbailte i measc na
nAmáiléiceach le heagla go scriosfainn sibhse mar aon leo, óir bhí sibh cineálta le clann
Iosrael go léir nuair a thángadar ón Éigipt aníos.” Scar na Céinigh dá bhrí sin ó na
hAmáiléicigh.

[7]Scrios Sól na hAmáiléicigh dá bhrí sin, ó Havalá go Siúr, atá lastoir den Éigipt.
[8]Ghabh sé Agag rí Amáiléic ina bheatha, agus chuir na daoine go léir chun báis le faobhar
claímh faoin mbang. [9]Ach rinne Sól agus an pobal anacal ar Agag agus ar thogha na
gcaorach agus an eallaigh, na mart ramhar agus na n-uan, agus gach rud fónta; níorbh áil
leis iadsan a chur faoin mbang; níor chuireadar faoin mbang ach gach suarachán agus
gach truán.

Sól á Thréigean

[10]Tháinig briathar an Tiarna go Samúéil: [11]“Is aithreach liom go ndearna mé rí de
Shól, óir thug sé droim liom, agus d’fhág mo lorg, agus rinne faillí i m’orduithe.” Tháinig
suaitheadh mór ar Shamúéil agus chaith sé an oíche ar fad ag glaoch chun an Tiarna.
[12]Chuaigh Samúéil amach ar maidin go moch le bualadh le Sól; fuair Samúéil scéala go
raibh sé imithe go Cairmeil chun leacht a thógáil dó féin, agus gur chas agus gur ghabh sé
ar aghaidh as sin síos go Gilgeál. [13]Nuair a tháinig Samúéil mar a raibh Sól dúirt Sól leis:
“Go raibh beannacht ort faoin Tiarna! Chomhlíon mé orduithe an Tiarna.” [14]Ach
d’fhreagair Samúéil: “Céard is ciall más ea leis an méileach caorach seo i mo chluasa
agus an bhúireach damh seo i m’éisteacht?” [15]“Thugadar leo iad ó na hAmáiléicigh,” arsa
Sól, “mar go ndearna an pobal anacal ar thogha na gcaorach agus na ndamh lena n-ofráil
don Tiarna, do Dhia-sa; chuireamar an chuid eile faoin mbang.”
[16]Ansin dúirt Samúéil le Sól: “Fan! Inseoidh mé duit cad a dúirt an Tiarna liom aréir.”
“Abair leat,” ar seisean. [17]Dúirt Samúéil: “Bíodh gur beag an meas atá agat ort féin nach
bhfuil tú i do cheann ar threibheanna Iosrael? Rinne an Tiarna thú a ungadh i do rí ar
Iosrael [18]agus sheol an Tiarna ar mhisean thú á rá: ‘Imigh agus leag na peacaigh úd, na
hAmáiléicigh, faoin mbang agus troid ina n-aghaidh nó go scriosfar iad.’ [19]Cad chuige
mar sin nár gheill tú do ghlór an Tiarna? Cad chuige ar thug tú ruathar ar an gcreach
agus an rud is olc i bhfianaise an Tiarna a dhéanamh?” [20]D’fhreagair Sól Samúéil: “Ní
amhlaidh a bhí; ach ghéill mé do ghlór an Tiarna, agus chuaigh mé ar an misean ar ar
sheol an Tiarna mé; thug mé Agag rí na nAmáiléiceach liom agus leag mé na

hAmáiléicigh faoin mbang. [21]Ach thug an pobal leo ón gcreach togha na gcaorach agus
na ndamh a bhí faoin mbang le híobairt don Tiarna do Dhia i nGilgeál.” [22]Ach d’fhreagair
Samúéil:

“An fearr leis an Tiarna tabhartais loiscthe agus íobairtí
ná go n-éistfí go humhal le glór an Tiarna?
Féach! is fearr umhlaíocht ná íobairt,
is fearr géilliúlacht ná geir reithí.
[23]Peaca asarlaíochta is ea an cheannairc.
Éigeart agus íoladhradh is ea an easumhlaíocht.
Toisc gur thug tusa an diúltú do bhriathar an Tiarna,
thug seisean an diúltú duitse mar rí.”

[24]Dúirt Sól le Samúéil: “Pheacaigh mé óir sháraigh mé aithne an Tiarna agus
d’orduithese, mar gurbh eagal liom an pobal agus gur ghéill mé dá nglór. [25]Maith dom
mo pheaca anois le do thoil; fill ar ais liom agus adhrfaidh mé an Tiarna.” [26]Ach dúirt
Samúéil le Sól: “Ní fhillfidh mé leat, mar gur thug tú droim le briathar an Tiarna; thug an
Tiarna droim leatsa chomh maith mar rí ar Iosrael.” [27]Nuair a bhí Samúéil ag casadh
uaidh ar a sháil, rug Sól ar fhabhra a bhrait agus stróic é. [28]Dúirt Samúéil leis: “Tá ríocht
Iosrael stróicthe uait inniu ag an Tiarna agus tugtha aige do chomharsa duit, is fearr
d’fhear ná thú. [29]Ach dá ainneoin sin, ní inseoidh Glóir Iosrael bréag ná ní rachaidh ar
gcúl ina fhocal; mar ní duine é le go rachadh sé ar gcúl ina fhocal.” [30]“Pheacaigh mé,”
arsa [Sól], “ach tabhair urraim éigin dom i láthair seanóirí mo phobail agus i láthair

Iosrael, agus fill ar ais liom le go ndéanfainn an Tiarna do Dhia a adhradh.” [31]Lean Samúéil Sól ar ais más ea agus rinne Sól an Tiarna a adhradh.

[32]Ansin dúirt Samúeil: “Tugaigí Agag rí Amáiléic chugam,” agus tháinig Agag chuige [in aghaidh a chos]. “Is searbh an deoch é an bás,” ar sé. [33]Dúirt Samúéil:

“Mar a d’fhág do chlaíomh mná gan chlann,
Fágfar do mháthair gan chlann i measc na mban.”

Ansin rinne Samúéil Agag a choscairt ina ablach i láthair an Tiarna i nGilgeál.

[34]Chuaigh Samúéil go Rámá, agus chuaigh Sól suas chun a thí i nGibeá le Sól. [35]Ní fhaca Samúéil Sól arís go dtí lá a bháis; chuir Sól an-bhuaireamh ar Shamúéil, agus b’aithreach leis an Tiarna gur cheap sé Sól ina rí ar Iosrael.

Dáiví á Ungadh

16 Dúirt an Tiarna le Samúéil: “Cá fhad a bheidh tú buartha mar gheall ar Shól ó dhiúltaigh mise dó feasta mar rí ar Iosrael? Líon d’adharc d’ola agus imigh leat. Táim do do chur go Ieise ó Bheithil, óir tá rí roghnaithe agam dom féin i measc a chlann mhac.” [2]D’fhreagair Samúéil: “Conas is féidir dom imeacht? Má fhaigheann Sól gaoth an fhocail, maróidh sé mé!” Agus dúirt an Tiarna: “Tabhair bearach leat, agus abair: ‘Tháinig mé chun íobairt a dhéanamh don Tiarna.’ [3]Tabhair cuireadh chun na híobartha do Ieise, agus taispeánfaidh mise duit cad a bheidh le déanamh agat. An té a ainmneoidh mé duit, déanfaidh tú é a ungadh dom.”

[4]Rinne Samúéil mar a dúirt an Tiarna leis agus chuaigh go Beithil. Tháinig seanóirí an bhaile ina airicis agus iad ar ballchrith agus dúirt siad: “An mar chara a thagann tú?” [5]Agus dúirt seisean: “Is ea, mar chara. Tháinig mé chun íobairt a dhéanamh don Tiarna. Déanaigí sibh féin a choisreacan agus tagaigí liom chun na híobartha.” Choisric sé Ieise agus a chlann mhac agus thug cuireadh chun na híobartha dóibh.

[6]Ar theacht i láthair dóibh, chonaic sé Eilíáb, agus dúirt sé leis féin: “Caithfidh sé go bhfuil an té atá ungtha ag an Tiarna ansin os a chomhair.” [7]Ach dúirt an Tiarna le Samúéil: “Ná bac a dhreach ná a airde, mar diúltaím dó; ní thugann Dia breith mar a thugann an duine; breathnaíonn an duine an cló ach breathnaíonn an Tiarna an croí.” [8]Ansin ghlaoigh Ieise chuige ar Aibíonádáb agus thug os comhair Shamúéil é, agus dúirt seisean: “Ní hé seo an duine a roghnaigh an Tiarna ach oiread.” [9]Ansin thug Ieise Seamá os comhair Shamúéil, ach dúirt Samúéil: “Ní hé seo an duine a roghnaigh an Tiarna ach oiread.” [10]Thug Ieise a sheachtar mac ansin os comhair Shamúéil. Ach dúirt Samúéil le Ieise: “Ní hiad seo a roghnaigh an Tiarna.” [11]D’fhiafraigh sé ansin de Ieise: “An bhfuil do chlann mhac go léir anseo?” “Tá mac eile fós agam,” ar seisean, “an té is óige; ach féach, tá sé ag aoireacht na gcaorach.” Dúirt Samúéil le Ieise: “Cuir fios air agus tabhair leat é; ní shuífimid chun boird go dtaga sé.” [12]Chuir sé fios air agus thug isteach é; buachaill naíonta ab ea é, le súile lonracha, agus scéimh ina chló. Dúirt an Tiarna: “Seo leat, agus déan é a ungadh mar is é seo é.” [13]Ansin thóg Samúéil an adharc ola agus rinne é a ungadh ansiúd mar a raibh aige fara a dheartháireacha. Tháinig spiorad an Tiarna agus luigh sé ar Dháiví agus d’fhan leis ón lá sin amach. Maidir le Samúéil, d’éirigh sé agus d’imigh go Rámá.

Dáiví i Seirbhís Shóil

[14]Thréig spiorad an Tiarna Sól agus bhuair drochspiorad ón Tiarna é. [15]Dúirt a ghiollaí
le Sól: “Sin drochspiorad ón Tiarna do do bhuaireamh. [16]Tugadh an tiarna seo againn
ordú do na giollaí atá ag freastal ort duine oilte ar an gcruit a lorg; nuair a bheidh an
drochspiorad ón Tiarna do do chiapadh, seinnfidh sé an chruit duit agus tiocfaidh biseach
ort.” [17]Dúirt Sól lena ghiollaí: “Faighigí dom fear a sheinneann go maith agus tugaigí
anseo chugam é!” [18]D’fhreagair ógánach díobh: “Chonaic mé, féach, mac le Ieise ó
Bheithil, ceoltóir cumasach, gaiscíoch agus laoch gaile, fear ciallmhar caint agus córach
cló, agus tá an Tiarna leis.” [19]Chuir Sól teachtairí go Ieise dá bhrí sin á rá: “Cuir chugam
Dáiví do mhac atá leis na caoirigh.” [20]Fuair Ieise [cúig] bhuilín aráin, seithe fíona agus
meannán agus chuir go Sól iad le Dáiví a mhac. [21]Tháinig Dáiví go Sól ar an tslí sin, agus
chuaigh ar seirbhís chuige. Bhí an-chion ag Sól air, agus ceapadh Dáiví ina fhear iompair
airm dó. [22]Chuir Sól scéala chun Ieise ansin: “Lig do Dháiví bheith ar seirbhís agam, mar
fuair sé gean mo chroí.” [23]Aon uair a thagadh an drochspiorad ó Dhia ar Shól, bheireadh
Dáiví ar a chruit ina láimh; agus sheinneadh; ansin théadh Sól chun suaimhnis, thagadh
biseach air, agus d’imíodh an drochspiorad uaidh.

Dúshlán Ghóla

17 Chuir na Filistínigh tionól ar a sluaite chun catha; chruinníodar le chéile i Sócó,
baile in Iúdá, agus shuíodar a gcampa idir Sócó agus Azaecá in Eifis Daimím.

[2]Chruinnigh Sól agus fir Iosrael chomh maith agus shuíodar a gcampa i nGleann Éileá
agus chóiríodar iad féin in eagar catha in aghaidh na bhFilistíneach. [3]Sheas na Filistínigh
ar shliabh ar thaobh agus na hIosraelaigh ar shliabh ar an taobh eile agus gleann eatarthu.
[4]Thainig gaiscíoch eadrána, darbh ainm Góla as Gat, amach as campa na bhFilistíneach;
bhí sé sé bhanlámh go leith ar airde. [5]Bhí cafarr práis ar a cheann, lúireach mar chosaint
air agus bhí cúig mhíle seicil de mheáchan práis sa lúireach sin. [6]Bhí buataisí práis ar a
chosa agus ga práis thar a ghuaillí. [7]Bhí sáfach a shleá mar bhíoma fíodóra, agus sé chéad
seicil de mheáchan iarainn mar cheann ar an tsleá sin. Bhí giolla roimhe amach ag iompar
a scéithe. [8]Sheas sé os comhair sluaite Iosrael agus d'fhógair dóibh in ard a chinn agus a
ghutha: "Cad ab áil libh amach do bhur gcur féin in eagar catha? Nach Filistíneach mise
agus nach sibhse daoir Shóil? Toghaigí fear díbh féin agus tagadh sé anuas i mo aghaidh.
[9]Má ritheann leis comhrac liom agus mé a mharú, ansin beimidne inár ndaoir agaibhse;
ach má bhuaimse air, agus é a mharú, beidh sibhse in bhur ndaoir againne, ag déanamh
seirbhíse dúinn." [10]Lean an Filistíneach air: "Tugaim dúshlán sluaite Iosrael inniu; cuiridís
fear chugam le comhrac aonair a dhéanamh liom." [11]Nuair a chuala Sól agus Iosrael go
léir na focail sin ón bhFilistíneach thit an lug ar an lag acu agus tháinig scéin orthu.

Tagann Dáiví

[12]Mac le hEafrátach ó Bheithil darbh ainm Ieise a ba ea Dáiví. Bhí ochtar mac ag
Ieise, agus le linn Shól bhí sé aosta cheana féin agus [anonn sna blianta]. [13]D'imigh an
triúr mac ba shine le Ieise agus leanadar Sól chun cogaidh. Seo iad ainmneacha an triúr

mac a chuaigh chun cogaidh – Eilíáb an chéadghin, Aibíonádáb an dara mac agus Seamá an tríú mac. [14]Dáiví an sóisear; lean an triúr ba shine Sól. [15](Bhíodh Dáiví ar a sheal ag déanamh seirbhíse do Shól agus ag aoireacht caoirigh a athar i mBeithil. [16]Thagadh an Filistíneach ina láthair agus sheasadh sé ansiúd gach maidin agus trathnóna ar feadh daichead lá.) [17]Dúirt Ieise le Dáiví a mhac: “Beir leat an t-éafá seo de ghrán tíortha agus na deich mbuilíní seo go dtí do dheartháireacha, agus brostaigh ort go campa do dheartháireacha, [18]agus beir leat na deich gcáiseanna seo leo go dtí a n-oifigeach míle; cuir tuairisc sláinte do dheartháireacha agus tabhair comhartha éigin ar ais uathu. [19]Tá siad le Sól agus leis na hIosraelaigh go léir i nGleann Éileá, ag troid in aghaidh na bhFilistíneach.”

[20]D’éirigh Dáiví go moch ar maidin, d’fhág aoire i bhfeighil na gcaorach, d’ardaigh leis an lón, agus d’imigh mar a d’ordaigh Ieise dó. Tháinig sé go dtí an longfort agus an slua ag dul amach chun a láithreacha troda, agus an gháir chatha á cur in airde acu. [21]Chóirigh Iosrael agus na Filistínigh iad féin in eagar catha ar aghaidh a chéile amach. [22]D’fhág Dáiví a aistrithe faoi chúram gharda an bhagáiste, agus rith go dtí an líne chatha agus tháinig chun a dheartháireacha ag cur a dtuairisce. [23]Fad a bhí sé ag caint leo, seo aníos ó shluaite na bhFilistíneach, an gaiscíoch (darbh ainm Góla, an Filistíneach ó Ghat); labhair sé mar a dhéanadh cheana agus chuala Dáiví é. [24]A luaithe a chonaic fir Iosrael an fear seo, theitheadar uaidh agus scéin ina gcroí. [25]Dúirt fir Iosrael: “An bhfaca tú an fear seo ag teacht aníos anois? Tá sé ag teacht chun dúshlán Iosrael a thabhairt. An té a mharóidh é, tabharfaidh an rí mórchuid maoine dó, agus a iníon le pósadh, agus tabharfaidh sé saoirse Iosrael do theaghlach a athar.”

[26]Chuir Dáiví ceist ansin ar na fir a bhí ina seasamh taobh leis: “Cén luach saothair a gheobhaidh an té a mharóidh an Filistíneach seo agus a ghlanfaidh an smál d’Iosrael? Cé hé an Filistíneach seo gan timpeallghearradh a bhfuil sé de dhánaíocht aige masla a thabhairt do shluaite Dé bheo?” [27]Thug an slua an freagra céanna air á rá: “Sin é an luach saothair a thabharfar don té a mharóidh é.” [28]Eilíáb, an deartháir ba shine aige, chuala sé é ag caint leis na fir agus tháinig fearg air le Dáiví agus dúirt: “Cad a thug thusa anseo anuas? Cé a d’fhág tú i bhfeighil an chúpla caora úd san fhásach? Is eol dom d’uabhar agus an t-olc i do chroí; tháinig tú ó dheas chun faire ar an gcath.” [29]D’fhreagair Dáiví: “Cad é seo anois atá déanta agam? Cad a bhí ann ach focal?” [30]Chas sé uaidh más ea le labhairt le duine eile, agus chuir sé an cheist chéanna air; agus fuair sé an freagra céanna ó gach duine. [31]Ach éisteadh le caint Dháiví agus rinneadh í a aithris do Shól agus chuir seisean fios air.

Dáiví sa Bhearna

[32]“Ná bíodh drochmhisneach ar aon duine mar gheall air,” arsa Dáiví le Sól, “rachaidh do shearbhónta anseo chun troda leis an bhFilistíneach seo.” [33]Dúirt Sól le Dáiví: “Ní féidir duitse dul chun troda i gcoinne an Fhilistínigh seo; níl ionat ach ógánach, agus is laoch gaile eisean óna óige.” [34]Dúirt Dáiví le Sól: “Bhíodh do shearbhónta i bhfeighil a chaorach dá athair, agus nuair a thagadh leon nó beithir agus uan a sciobadh ón tréad [35]théinn sa tóir air, bhuailinn chun láir é, agus bhaininn as a bhéal é; dá dtabharfadh sé aghaidh orm, bhéarfainn ar mheigeall air agus bhuailfinn chun láir é agus mharóinn.

[36]Mharaigh do shearbhónta idir leoin agus bheithreacha, agus tabharfar an íde chéanna leo ar an bhFilistíneach seo gan timpeallghearradh ós rud é gur thug sé a dhúshlán le sluaite Dé bheo.” [37]Lean Dáiví air: “An Tiarna a d’fhuascail mé ó lapaí an leoin agus na beithre, déanfaidh sé mé a fhuascailt ó láimh an Fhilistínigh seo.” Dúirt Sól le Dáiví: “Imigh, agus go raibh an Tiarna leat!”

[38]Chuir Sól a éide chatha féin ar Dháiví; chuir cafarr práis ar a cheann agus chuir lúireach práis uime. [39]Chroch sé a chlaíomh os cíonn a éide [ar Dháiví]. Ach cheal taithí ar na fearais sin, níorbh fhéidir le Dáiví siúl leo. “Ní féidir dom siúl leo seo,” arsa Dáiví le Sól, “cheal taithí orthu.” Bhain Dáiví de arís ansin iad.

[40]Rug sé greim ar a bhachall dá bhrí sin, thogh cúig clocha sleamhna as leaba an tsrutháin agus chuir chuige ina mhála nó ina sparán aoire iad; d’imigh sé leis ansin in aghaidh an Fhilistínigh agus a chrann tabhaill ina láimh aige. [41]Bhí an Filistíneach ag teacht agus ag druidim le Dáiví agus a ghiolla scéithe roimhe amach. [42]D’fhéach an Filistíneach agus chonaic Dáiví agus bhuail drochmheas air é, mar nach raibh ann ach ógánach, buachaill naíonta dealraitheach. [43]Dúirt an Filistíneach le Dáiví: “An madra mise, a rá go bhfuil tú ag teacht i m’aghaidh le bataí?” Agus chuir an Filistíneach mallacht ar Dháiví dar a dhéithe féin. [44]Dúirt an Filistíneach le Dáiví: “Gabh anseo i leith chugam agus tabharfaidh mé d’fheoil d’éanlaith an aeir agus d’ainmhithe an mhachaire.” [45]Ach d’fhreagair Dáiví an Filistíneach: “Tá tú ag teacht i m’aghaidh le claíomh agus le sleá agus le ga, ach táimse ag teacht i d’aghaidhse in ainm Tiarna na Slua, Dia airm Iosrael, ar thug tú a dhúshlán. [46]Tabharfaidh an Tiarna isteach i mo láimh thú inniu agus leagfaidh mé ar lár thú; bainfidh mé an ceann díot; agus inniu féin tabharfaidh mé coirp

shluaite na bhFilistíneach d’éanlaith an aeir agus d’ainmhithe an mhachaire, chun go
mbeidh a fhios ag an domhan go léir go bhfuil Dia in Iosrael, [47]agus go mbeidh a fhios ag
an gcomhthionól seo ar fad nach le claíomh ná le sleá a dhéanann an Tiarna fuascailt, mar
is leis an Tiarna an cath agus tabharfaidh sé sibhse isteach inár lámhana.”
[48]A thúisce a chorraigh arm na bhFilistíneach agus a dhruid chun tosaigh chun aghaidh
a thabhairt ar Dháiví, [scar] Dáiví leis an líne chatha agus rith i gcoinne an Fhilistínigh.
[49]Chuir Dáiví a lámh ina mhála, thóg cloch as, agus chaith as a chrann tabhaill í gur
bhuail an Filistíneach i gclár a éadain; ghabh an chloch trí chlár a éadain agus thit sé ar a
bhéal ar an talamh. [50]Sin mar a rug Dáiví bua ar an bhFilistíneach le crann tabhaill agus le
cloch gur bhuail an Filistíneach agus gur mharaigh é, gan aon chlaíomh ina láimh ag
Dáiví. [51]Rith Dáiví ansin go dtí an Filistíneach, sheas os a chionn, rug greim ar a
chlaíomh siúd, tharraing as a thruaill é, agus mharaigh é agus bhain an ceann de leis.
Nuair a chonaic na Filistínigh go raibh a gcuradh marbh, theitheadar. [52]Ar aghaidh le fir
Iosrael agus Iúdá ag cur a ngáir chatha astu agus chuireadar tóir ar na Filistínigh go
himill Ghat agus go geataí Eacrón. Bhí Filistínigh ghonta sa chosair chró ar feadh an
bhóthair ó Sheáraím go Gat agus Eacrón. [53]Nuair a d’fhill clann Iosrael ón tóir ar na
Filistínigh, chreachadar a gcampa. [54]Rug Dáiví ceann an Fhilistínigh leis agus thug sé go
Iarúsailéim é; ach choinnigh sé a airm ina bhoth féin.

Glacann Sól le Dáiví

[55]Nuair a chonaic Sól Dáiví ag dul in aghaidh an Fhilistínigh dúirt sé le hAibnéar: “A
Aibnéar, cé leis an t-ógánach seo?” “Dar do bheo, a rí,” arsa Aibnéar, “nach eol dom.”

[56]“Faigh amach,” arsan rí, “cé leis an slataire.” [57]Ag filleadh do Dháiví tar éis ár na bhFilistíneach rug Aibnéar leis é agus thug os comhair Shóil é, agus ceann an Fhilistínigh ina láimh. [58]“Cé leis thú, a fhir óig?” d’fhiafraigh Sól de; d’fhreagair Dáiví: “Le do shearbhónta Ieise ó Bheithil.”

18 Ach a raibh deireadh ráite aige le Sól bhí anam Iónátán snaidhmthe le hanam
Dháiví agus thug Iónátán grá dó mar a dhéanfadh dá anam féin. [2]Ghlac Sól lena
ais é, an lá sin agus ní ligfeadh sé dó filleadh ar theach a athar. [3]Rinne Iónátán conradh le
Dáiví go dtabharfadh sé grá dó mar a dhéanfadh dá anam féin. [4]Bhain Iónátán de an
fhallaing a bhí uime agus thug do Dháiví é; mar an gcéanna lena éide chatha, agus fiú a
chlaíomh, a bhogha agus a chrios. [5]Cibé uair a ghabhadh Dáiví amach, agus cibé cúram a
chuireadh Sól air, ritheadh leis, agus chuir Sól i gceannas na saighdiúirí é. Bhí gean ag an
bpobal air agus ag oifigigh Shóil chomh maith.

[6]Nuair a bhí siad ar an mbealach abhaile agus Dáiví ag filleadh tar éis dó an
Filistíneach a mharú, tháinig na mná amach as cathracha Iosrael go léir in airicis an rí,
Sól, iad ag canadh agus ag rince agus ag seinm tiompán, agus gléasanna ceoil agus ag
tógáil gártha áthais. [7]Is é a bhí á chanadh ag na mná agus iad ag rince:

“Mharaigh Sól a mhílte,
agus Dáiví a dheicheanna de mhílte.”

[8]Tháinig cuthach ar Shól agus ghoill an chaint sin air. Agus dúirt sé: “Chuir siad na
deicheanna de mhílte i leith Dháiví agus níor chuir siad i mo leithse ach na mílte. Níl de
dhíth air anois ach an ríocht.” [9]Agus bhí Sól ag faire go géar ar Dháiví ón lá sin amach.

[10]Lá arna mhárach ghabh drochspiorad ó Dhia greim de ruathar ar Shól, agus bhuail taom buile é ina theach, agus Dáiví ag seinm na cruite mar ba ghnáth leis gach lá. Bhí a shleá ina láimh ag Sól [11]agus thug Sól amas lena shleá air á rá leis féin: “Déanfaidh mé é a ghreamú den bhalla,” ach d’éalaigh Dáiví uaidh faoi dhó.

[12]Bhí eagla ar Shól roimh Dháiví mar go raibh an Tiarna leis-sean ach é imithe ó Shól. [13]Dhíbir Sól óna láthair é dá réir sin agus rinne sé taoiseach míle de. Ghabhadh sé isteach agus amach ar cheann an tslua. [14]Bhí ag rith le Dáiví ina chúraimí go léir, agus bhí an Tiarna leis. [15]Agus nuair a chonaic Sól go raibh rith an rása leis, tháinig scéin air roimhe. [16]Ach bhí gean ag Iosrael go léir agus ag Iúdá ar Dháiví, mar gurbh é a dtaoiseach é ina n-eachtraí go léir.

Pósann Dáiví

[17]Ansin dúirt Sól le Dáiví: “Seo í an iníon is sine agam, Méarab; tabharfaidh mé duit í mar bhean; ach ní foláir duit seirbhís a dhéanamh dom go cróga agus cathanna an Tiarna a throid” – mar is é a shocraigh Sól ina aigne: “Nárab í mo lámhsa a leagfaidh ar lár é, ach lámh na bhFilistíneach.” [18]D’fhreagair Dáiví Sól á rá: “Cé hé mise, agus cé hiad mo mhuintir, agus teaghlach m’athar in Iosrael a rá go mbeinn i mo chliamhain ag an rí?” [19]Ach nuair a tháinig a t-am le Méarab iníon Shóil a thabhairt do Dháiví is do Aidriéil ó Mhaholá a tugadh í mar bhean.

[20]Ansin thit Míceal, iníon le Sól, i ngrá le Dáiví. Insíodh é sin do Shól agus thaitin sé leis. [21]Dúirt sé leis féin, “Sea, tabharfaidh mé dó í, agus beidh sí ina gaiste dó agus

buailfidh lámh na bhFilistíneach é.” Dúirt Sól dá bhrí sin an dara huair le Dáiví: “Beidh tú
i do chliamhain agam.” [22]Thug Sól ordú dá ghiollaí mar leanas dá bhrí sin: “Labhraigí le
Dáiví os íseal agus abraigí: ‘Féach, tugann an rí gean duit agus tá cion ag a shearbhóntaí
go léir ort; bí i do chliamhain ag an rí más ea.’” [23]Dúirt giollaí Shóil na nithe sin go léir i
gcogar le Dáiví; agus d’fhreagair Dáiví: “An dóigh libh go bhfuil sé breá bog agamsa a
bheith i mo chliamhain ag an rí agus mé gan mhaoin gan cháil.” [24]Ansin dúirt giollaí Shóil
leis siúd: “A leithéid seo a dúirt Dáiví.” [25]D’fhreagair Sól: “Abraigí le Dáiví: ‘Níl de spré
ón rí ach céad forchraiceann de chuid na bhFilistíneach mar dhíoltas ar naimhde an rí.’”
Bhí Sól á bheartú go dtitfeadh Dáiví le láimh an bhFilistíneach.

[26]Thug a ghiollaí an scéala seo do Dháiví agus bhí lúcháir air a mheas go mbeadh sé
ina chliamhain ag an rí. Sula raibh an t-am tagtha [27]d’éirigh Dáiví agus chuir chun
bealaigh, é féin agus a chuid fear, agus mharaigh sé dhá chéad de na Filistínigh. Thug
Dáiví a dhá gcéad forchraiceann leis agus chomhair ansiúd i láthair an rí iad, ionas go
mbeadh sé ina chliamhain ag an rí. Ansin thug Sól a iníon Míceal dó mar bhean.

[28]Thuig Sól go dianmhaith ansin go raibh an Tiarna le Dáiví, agus go raibh cion ag
[teaghlach Iosrael go léir] air, [29]agus ba mhóide a eagla roimh Dháiví agus rinne de
namhaid buan do Dháiví. [30]Théadh taoisigh na bhFilistíneach amach chun catha, ach gach
uair a théidís chun catha ba mhó í caithréim Dháiví ná caithréim cheannairí Shóil go léir,
agus bhí clú agus cáil dá réir air.

Cosnaíonn Iónátán Dáiví

19 Dúirt Sól lena mhac Iónátán agus lena shearbhóntaí go léir nárbh fholáir Dáiví a
mharú. Ach bhí an-chion ag Iónátán mac Shóil ar Dháiví [2]agus thug Iónátán
rabhadh do Dháiví á rá: “Tá m’athair Sól ag iarraidh thú a mharú. Bí ar d’fhaichill, mar
sin, maidin amárach; gabh i bhfolach in áit uaigneach éigin. [3]Agus gabhfaidh mise amach
agus fanfaidh mé i gcomhluadar m’athar sa ghort mar a mbeidh tusa agus labhróidh mé le
m’athair fút. Má fhaighim fios an scéil inseoidh mé duit é.” [4]Mhol Iónátán Dáiví dá
athair, Sól, dá bhrí sin agus dúirt leis: “Ná déanadh an rí peaca in aghaidh a shearbhónta,
Dáiví, mar ní dhearna seisean peaca i d’aghaidh, agus gach a ndearna sé, chuaigh sé go
mór i dtairbhe duitse. [5]Chuaigh sé i mbaol a anama nuair a mharaigh sé an Filistíneach,
agus nuair a thug Dia bua mór d’Iosrael go léir. Chonaic tú féin é, agus bhí lúcháir ort.
Cén fáth mar sin go ndéanfá peaca in aghaidh fola neamhchiontaí agus Dáiví a mharú gan
chúis?” [6]Agus thug Sól aird ar a ndúirt Iónátán agus thug Sól mionn á rá: “Dar an Tiarna
beo, ní mharófar é.” [7]Ghlaoigh Iónátán ar Dháiví agus d’inis sé an méid sin dó. Ansin
thug Iónátán Dáiví leis go dtí Sól agus bhíodh sé ag freastal air faoi mar bhíodh roimhe
sin.

Dáiví ar Teitheadh

[8]Bhí sé ina chogadh arís agus chuaigh Dáiví amach agus throid in aghaidh na
bhFilistíneach; rinne sé ár agus eirleach orthu agus theitheadar roimhe. [9]Ansin ghabh

drochspiorad ón Tiarna greim ar Shól agus é ina shuí ina theach agus a shleá ina láimh aige; bhí Dáiví ag seinm na cruite. [10]Rinne Sól iarracht ar Dháiví a ghreamú den bhalla lena shleá, ach sceinn sé as an tslí ó Shól i dtreo gur sháigh seisean a shleá sa bhalla. Theith Dáiví agus tháinig slán.

[11]An oíche chéanna úd chuir Sól dream go teach Dháiví chun é a fhaire d'fhonn é a mharú maidin lá arna mhárach. Ach dúirt Míceal bean Dháiví leis: "Mura n-éalaíonn tú le d'anam anocht, marófar thú amárach." [12]Ansin scaoil Míceal Dáiví síos ón bhfuinneog, agus theith sé leis agus d'éalaigh. [13]Fuair Míceal an taráfaím, an íomhá, ansin agus leag ar an leaba é, chuir mothall d'fhionnadh gabhair ar a cheann, agus leag brat air á cheilt. [14]Nuair a sheol Sól lucht a ghafa go Dáiví, dúirt sí: "Tá sé tinn." [15]Ach chuir Sól a ghiollaí ar ais chun Dáiví a fheiceáil á rá: "Tugaigí chugam aníos ar a leaba é ionas go maróinn é!" [16]Chuadar isteach dá bhrí sin agus ansiúd rompu ar an leaba bhí an taráfaím agus an mothall d'fhionnadh gabhair ar a cheann! [17]Ansin dúirt Sól le Míceal: "Cén fáth ar mheall tú mar seo mé agus ligean do mo namhaid imeacht agus éalú leis?" D'fhreagair Míceal Sól á rá: "Dúirt sé liom: 'Lig dom imeacht, cén fáth thú a mharú?'"

[18]Theith Dáiví agus d'éalaigh leis agus chuaigh go Samúéil i Rámá agus d'inis sé dó gach a ndearna Sól air. D'imigh sé féin agus Samúéil ansin agus chuireadar fúthu sna botháin. [19]Tháinig an scéala go Sól: "Tá Dáiví sna botháin i Rámá." [20]Chuir Sól giollaí chun Dáiví a ghabháil. Nuair a chonaic siad cuallacht na bhfáithe ag fáidheoireacht agus Samúéil ansiúd i gceannas orthu, tháinig spiorad Dé ar ghiollaí Shóil agus rinneadarsan fáidheoireacht chomh maith.

[21]Nuair a fuair Sól an scéala sin chuir sé giollaí eile uaidh, ach rinneadarsan
fáidheoireacht chomh maith. Ansin chuir Sól giollaí eile fós den tríú huair, ach
rinneadarsan fáidheoireacht chomh maith. [22]Chuaigh sé féin go Rámá ansin, agus tháinig
sé go tobar [an urláir bhuailte ar an gcnocán maol] agus d'fhiafraigh: "Cá bhfuil Samúéil
agus Dáiví?" D'fhreagair duine éigin: "Féach, tá siad sna botháin i Rámá." [23]D'imigh sé
leis ón áit sin go dtí na botháin i Rámá agus tháinig spiorad Dé airsean chomh maith
agus, ar an mbealach do, bhí sé ag fáidheoireacht nó gur shroich sé na botháin i Rámá.
[24]Chaith seisean leis a chuid éadaigh de agus bhí sé ag fáidheoireacht chomh maith i
láthair Shamúéil agus d'fhan sé ansiúd sínte ar an talamh agus é nocht ar feadh an lae
agus na hoíche sin. Uaidh sin an nath: "An bhfuil Sól freisin ar dhuine de na fáithe?"

Cabhraíonn Iónátán le Dáiví

20 Theith Dáiví ó na botháin i Rámá, agus tháinig sé agus labhair sé le Iónátán: "Cad
a rinne mé as an tslí? Cén cion atá orm, agus cén choir a rinne mé in aghaidh
d'athar a rá go bhfuil sé ar thóir m'anama?" [2]D'fhreagair seisean é: "Cuir uait agus ná bí
den tuairim sin. Ní mharóidh sé thú. Féach, ní dhéanann m'athair aon ní, le tábhacht ná
gan tábhacht, gan é chur faoi mo bhráid. Cén fáth a gceilfeadh m'athair é seo orm? Ní
fíor é." [3]Ach thug Dáiví mionn arís agus dúirt: "Is maith is eol do d'athair go bhfuil
an-chion agatsa orm, agus deir sé leis féin: 'Ná bíodh a fhios seo ag Iónátán nó goillfidh
sé air.' Ach dar an Tiarna beo, agus dar do bheo féin, níl ach coiscéim idir mise agus an
bás." [4]Ansin dúirt Iónátán le Dáiví: "Cad a theastaíonn uait a dhéanfainn duit?"

[5]D’fhreagair Dáiví: “Féach, amárach an Ré Nua agus ba dhual domsa a bheith ag bord
leis an rí; ach ligse dom dul i bhfolach sna goirt go tráthnóna (an tríú lá). [6]Má thugann
d’athair faoi deara mé a bheith as láthair, caithfidh tú a rá: ‘D’impigh Dáiví go
díograiseach orm cead a thabhairt dó brostú leis go Beithil, a bhaile féin, mar go bhfuil an
íobairt bhliantúil don fhine go léir á ceiliúradh ansiúd.’ [7]Má deir sé: ‘Tá go maith,’ tá do
shearbhónta slán; ach má thagann fearg air, bíodh a fhios agat go bhfuil an t-olc
beartaithe aige. [8]Bí cineálta dílis dá bhrí sin le do shearbhónta, mar d’aontaigh tú thú féin
leis de bhrí chonartha in ainm an Tiarna. Ach má táim ciontach, cuirse féin chun báis mé
– cad ab áil leat do mo bhreith go dtí d’athair?” [9]D’fhreagair Iónátán: “Cuir uait, ná bí
den tuairim sin. Dá mbeinnse cinnte de go raibh m’athair meáite ar olc a thabhairt sa
mhullach ort, nach n-inseoinn sin duit?” [10]Ansin d’fhiafraigh Dáiví de Iónátán: “Cé a
inseoidh dom é má thugann d’athair freagra dolba ort?”

[11]“Téanam,” arsa Iónátán le Dáiví, “téimis amach faoi na bánta.” D’imíodar araon
amach faoi na bánta. [12]Ansin dúirt Iónátán le Dáiví: “Go raibh an Tiarna Dia Iosrael ina
fhinné! Déanfaidh mé m’athair a thriail an taca seo amárach (nó an tríú lá); má bhíonn
gach ní ina cheart maidir le Dáiví agus nach gcuirim sin in iúl dó, [13]ansin go ndéana an
Tiarna a leithéid seo le Iónátán – agus a thuilleadh fós. Má bheartaíonn m’athair urchóid
a dhéanamh duit, cuirfidh mé é sin in iúl duit agus seolfaidh mé chun siúil thú agus
éalóidh tú gan díobháil, agus go raibh an Tiarna leat mar a bhíodh le m’athair. [14]Má
mhairim fós, taispeáin dom cineáltas buan an Tiarna féin; má fhaighim bás [15]ná diúltaigh
do chineáltas féin do mo theaghlach go brách. Nuair a scriosfaidh an Tiarna gach
namhaid de chuid Dháiví de dhroim na talún, [16]ná scriostar ainm Iónátán ó theaghlach

Dháiví, [nó éileoidh an Tiarna cuntas ar Dháiví]” [17][Thug] Iónátán an mionn sollúnta arís
do Dháiví dar a ghrá dó mar gur ghráigh sé é mar a rinne a anam féin.
[18]Dúirt Iónátán leis: “Amárach an Ré Nua; braithfear ar iarraidh thú mar go mbeidh do
shuíochán follamh. [19]Arú amárach ámh, tógfar an-cheann de thú a bheith ar iarraidh, agus
ní foláir duit dul chun na háite ina ndeachaigh tú i bhfolach lá an bhirt, agus fanacht taobh
leis an gcarnán cloch ansiúd. [20]Maidir liomsa, scaoilfidh mé trí saigheada cliathánach leis
mar a dhéanfainn le sprioc. [21]Ansin cuirfidh mé mo ghiolla uaim á rá: ‘Téigh agus faigh
na saigheada.’ Má deirim leis an ngiolla: ‘Féach! tá na saigheada ar an taobh seo duit,
beir leat iad,’ ansin ní miste duit teacht, mar beidh sé sábháilte agat agus ní bheidh aon
chúis eagla agat dar an Tiarna beo. [22]Ach má deirim leis an ógánach: ‘Féach! tá na
saigheada romhat amach.’ Ansin bailigh leat mar beidh an Tiarna é féin do do chur chun
siúil. [23]Maidir leis an margadh a rinneamar lena chéile, mise agus tusa, sea, tá an Tiarna
ina fhinné eadrainn go brách.”
[24]Chuaigh Dáiví i bhfolach sna bánta; tháinig an Ré Nua agus shuigh an rí síos chun
bia a ithe. [25]Shuigh an rí mar ba ghnáth leis sa chathaoir ag an mballa; [shuigh] Iónátán os
a chomhair, agus shuigh Aibnéar taobh le Sól, ach bhí ionad Dháiví follamh. [26]Ach ní
dúirt Sól aon ní an lá sin, mar shíl sé: “Tharla rud éigin dó; tá sé neamhghlan, tá sin go
cinnte.” [27]Ach an dara lá, an lá tar éis na Ré Nua, bhí áit Dháiví fós follamh. Agus dúirt
Sól le Iónátán a mhac: “Cad ina thaobh nár tháinig mac Ieise chun an bhéile inné ná
inniu?” [28]D’fhreagair Iónátán Sól: “D’impigh Dáiví go díograiseach orm cead a thabhairt
dó dul go Beithil: [29]‘Lig dom dul,’ ar sé, ‘mar tá íobairt na fine againn sa chathair agus
d’ordaigh mo dheartháir dom a bheith i láthair. Má réitíonn tú le m’iarratas más ea, lig

dom imeacht agus mo dhearthaireacha a fheiceáil.’ Sin é faoi deara dó gan teacht go bord an rí.”
[30]Tháinig racht feirge ar Shól ansin le Iónátán agus dúirt sé leis: “A mhic na mná táire crosta! nach eol dom go bhfuil tú i gcomhar le mac Ieise, chun d’aithise féin agus aithise nochtacht do mháthar! [31]Fad a mhairfidh mac Ieise beo ar talamh, ní bheidh tú féin ná do chearta rí daingean gan bhaol. Cuir fios air, dá bhrí sin, agus tabhair chugam é, óir tá an bás i ndán dó.” [32]Ansin d’fhreagair Iónátán Sól, a athair: “Cén fáth é a chur chun báis,” ar sé, “céard atá déanta aige?” [33]Ach chaith Sól urchar dá shleá leis lena leagan ar lár; thuig Iónátán ansin go raibh sé beartaithe ag a athair Dáiví a chur chun báis.
[34]D’éirigh Iónátán ón mbord agus fraoch feirge air agus níor chaith sé aon bhia an dara lá sin den Ré Nua, mar gur ghoill cás Dháiví air mar gur mhaslaigh a athair é.
[35]Maidin lá arna mharach ghabh Iónátán amach sna bánta chun na coinne a bhí aige le Dáiví, agus giolla óg ina theannta. [36]Dúirt sé lena ghiolla: “Rith agus faigh na saigheada atá le caitheamh agam,” agus fad a bhí an giolla ag rith chaith sé saighead roimhe amach.
[37]Nuair a shroich an giolla an áit inar chaith Iónátán an tsaighead, ghlaoigh Iónátán chun an ghiolla agus dúirt: “Nach bhfuil an tsaighead romhat amach?” [38]Ghlaoigh Iónátán chun an ghiolla arís: “Brostaigh, corraigh ort, ná déan moill.” Bhailigh giolla Iónátán na saigheada agus tháinig ar ais chun a mháistir. [39]Ní raibh tuairim dá laghad ag an ngiolla i dtaobh cad a bhí i gceist; ag Iónátán agus ag Dáiví amháin a bhí fios an scéil.
[40]Thug Iónátán a airm dá ghiolla ansin agus dúirt leis: “Imigh leat agus beir leat don chathair iad.” [41]Nuair a d’imigh an giolla d’éirigh Dáiví ón áit ina raibh sé ag taobh an chairn agus chaith é féin ar a bhéal ar an talamh agus chrom faoi thrí. Ansin phógadar a

chéile agus ghoileadar go fuíoch le chéile nó gur tháinig Dáiví chuige féin. [42]Dúirt Iónátán ansin le Dáiví: “Imigh faoi shíocháin. Maidir leis an mionn a mhionnaigh an bheirt againn in ainm an Tiarna, go raibh an Tiarna ina fhinné idir thusa agus mise, idir do shliochtsa agus mo shliochtsa go brach.” [43]D’éirigh [Dáiví] ina sheasamh ansin agus d’imigh sé leis, agus d’fhill Iónátán ar an gcathair.

Dáiví agus Sagart Nob

21 Tháinig Dáiví ansin go Nob go dtí Aichímeilic, sagart. Tháinig Aichímeilic amach go hurramach in airicis Dháiví agus dúirt: “Cén fáth a bhfuil tú i d’aonar agus gan aon duine leat?” [2]D’fhreagair Dáiví Aichímeilic sagart: “Thug an rí ordú dom agus dúirt liom: ‘Ná bíodh aon eolas ag aon duine faoin ngnó ar a bhfuilim do do chur, ná faoin ordú atáim a thabhairt duit.’ Maidir le mo shaighdiúirí, tá coinne déanta agam leo ina leithéid seo d’áit. [3]Idir an dá linn, céard atá ar láimh anseo agaibh? Tabhair dom cúig bhuilín nó cibé rud atá ar fáil.” [4]D’fhreagair an sagart Dáiví: “Níl aon arán coiteann ar láimh agam; níl ann ach arán naofa – ar choinníoll gur staon do chuid fear ó mhná.” [5]D’fhreagair Dáiví an sagart: “Bí deimhin de go bhfuil mná coiscthe orainn faoi mar a bhíonn i gcónaí nuair a théim ar eachtra; tá a gcuid coinnithe naofa ag mo shaighdiúirí. Cé gur aistear coiteann é seo, tá a gcuid naofa inniu go cinnte.” [6]Thug an sagart an t-arán naofa dó dá bhrí sin mar nach raibh d’arán ann ach arán na láithreachta a thógtar ó láthair an Tiarna le harán te a chur ina áit an lá a thógtar é. [7]Tharla duine de shearbhóntaí Shóil

a bheith ansiúd an lá sin, é coinnithe i láthair an Tiarna; Doéig an tEadómach a ba ainm dó agus ba é ceannaire tréadairí Shóil é.
[8]Dúirt Dáiví ansin le hAichímeilic: “Nach bhfuil aon sleá ná claíomh ar láimh anseo agat? Níor thug mé mo chlaíomh ná m’airm liom mar go raibh práinn le gnó an rí.”
[9]“Claíomh Ghóla an Filistíneach an té a mharaigh tú i nGleann Éileá,” arsa an sagart, “féach, tá sé ansiúd thall, agus éadach fillte air laistiar den éafód. Más mian leat é sin a bhreith leat, déan, mar níl anseo ach é.” “Níl a leithéid eile ann,” arsa Dáiví. “Tabhair dom é.”
[10]D’imigh Dáiví leis an lá sin, agus theith ó Shól, agus tháinig go hÁicís rí Ghat.
[11]Agus dúirt searbhóntaí Áicís leis-sean: “Nach é seo Dáiví, rí na tíre? Nach ina thaobh a chanaidís le chéile ag rince dóibh:

‘Mharaigh Sól a mhílte,
Agus Dáiví a dheicheanna de mhílte’?”

[12]Rinne Dáiví a mhachnamh ar na focail seo ina chroí, agus tháinig scanradh air roimh Áicís rí Ghat. [13]Dhéanadh sé é féin a iompar go haisteach ina láthair, agus nuair a leagaidís lámha air ligeadh sé air a bheith ar buile. [Bhuaileadhl sé ar chomhlaí an gheata agus ligeadh prioslaí lena fhéasog síos. [14]Dúirt Áicís lena shearbhóntaí: “Féach, tá an fear seo as a mheabhair! Cén fáth ar thug sibh chugamsa é? [15]An amhlaidh nach bhfuil go leor gealt agam a rá is go bhfuil an duine seo á thabhairt agaibh chugam le bheith ag geamaíocht i mo láthair? An bhfuil sé le bheith ar mo theaghlach?”

Dáiví Meirleach

22 D’imigh Dáiví leis ón áit sin agus chuaigh i bhfolach in uaimh Adulám. Chuala a
dheartháireacha agus muintir a athar go léir é sin agus chuadar síos ansiúd chuige.
[2]Lucht anó agus gátair, agus fiach, agus aon duine a raibh gearán aige, chruinníodar go
léir chuige, agus bhí sé mar cheannaire acu. Bhí timpeall ceithre chéad fear ina theannta.
[3]Chuaigh Dáiví ón áit sin go Mizpeá i Móáb agus dúirt sé le rí Mhóáb: “Lig do m’athair
agus do mo mháthair fanacht in éineacht libh nó go mbeidh a fhios agam cad tá i ndán
dom ag Dia.” [4]D’fhág sé ag rí Mhóáb iad agus d’fhanadar aige i rith an ama a bhí Dáiví
sa daingean. [5]Ansin dúirt an fáidh Gád le Dáiví: “Ná fan sa daingean; imigh leat agus
gabh isteach i dtír Iúdá.” D’imigh Dáiví leis dá bhrí sin agus chuaigh isteach i bhforaois
Heirit.

Marú na Sagart

[6]Chuala Sól ansin go bhfacthas Dáiví agus an mhuintir a bhí in éineacht leis. Bhí Sól i
nGibeá, ina shuí faoin gcrann tamaraisce ar an ardán, a shleá ina láimh agus a oifigigh ina
seasamh ina thimpeall. [7]“A fheara Bhiniáimin, éistigí liom,” arsa Sól lena oifigigh a bhí
ina seasamh ina thimpeall; “an dtabharfaidh mac Ieise páirceanna agus fíonghoirt daoibh
go léir, agus an ndéanfaidh sé ceannairí míle, agus ceannairí céad díbh go léir, [8]a rá is go
bhfuil sibh uile i gcogar ceilge i m’aghaidh? Nuair a rinne mo mhac conradh le mac Ieise,
níor thug aon duine eolas dom faoi; ní raibh trua ag aon duine agaibh dom, ná níor thug

scéal dom nuair a ghriog mo mhac mo shearbhónta i m'aghaidh le bheidh ina namhaid agam mar atá anois." [9]Ansin labhair Doéig an tEadómach; bhí sé ina sheasamh ansiúd taobh le hoifigigh Shóil; "Chonaic mé mac Ieise," ar sé, "ag teacht go Nob, go hAichímeilic mac Aichiteob. [10]D'iarr seisean comhairle an Tiarna dó, agus thug lón bóthair dó, agus claíomh Ghóla an Filistíneach."[11]Ansin chuir an rí fios ar an sagart Aichímeilic mac Aichiteob agus a mhuintir go léir, sagairt Nob. Thángadar go léir go dtí an rí.

[12]Dúirt Sól: "Éist liom anois, a mhic Aichiteob." D'fhreagair seisean: "Anseo dom, a thiarna." [13]Agus dúirt Sól leis: "Cén fáth a ndearna sibh comhcheilg i m'aghaidh, thú féin agus mac Ieise, ag tabhairt aráin agus claímh dó, agus ag iarraidh comhairle Dé dó, i slí is go ndéanfadh sé ceannairc i m'aghaidh agus a bheith ag faire na faille orm, rud atá anois?" [14]D'fhreagair Aichímeilic an rí: "Cé hé i measc do shearbhóntaí go léir atá chomh dílis le Dáiví, cliamhain an rí, captaen ar gharda do chosanta, agus fear atá faoi ghradam i do theaghlach? [15]An é inniú an chéad uair riamh agam ag lorg comhairle Dé dó? I bhfad uaim a leithéid! Ná cuireadh an rí aon ní i leith a shearbhónta ná i leith a mhuintire go léir, mar bhí do shearbhónta dall ar fad ar an ngnó go léir." [16]Ach d'fhreagair an rí: "Cuirfear chun báis thú, cuirfear sin go cinnte, a Aichímeilic, thú féin agus do mhuintir go léir." [17]Agus dúirt an rí leis an díorma garda a bhí ina seasamh ina thimpeall: "Ar aghaidh libh agus cuirigí sagairt an Tiarna chun báis, mar gur thug siadsan freisin lámh chúnta do Dháiví; bhí a fhios acu go raibh sé ar teitheadh ach níor insíodar dom é." Ach níorbh áil le searbhóntaí an rí lámh dhearg a imirt ar shagairt an Tiarna. [18]Ansin dúirt an rí le Doéig: "Ar aghaidh leat agus imir faobhar ar na sagairt." Agus ar aghaidh le Doéig an

tEadómach agus d'imir sé faobhar ar na sagairt, agus mharaigh sé cúigear agus ceithre fichid díobh siúd a chaith an t-éafód lín an lá sin. [19]Agus Nob, cathair na sagart, d'imir Sól claíomh uirthi, agus chuir chun báis le faobhar claímh idir fhir agus mhná, leanaí agus naíonáin, eallach agus asail agus chaoirigh.

[20]Ach d'éalaigh duine de chlann mhac Aichímeilic mac Aichiteob darbh ainm Aibíátár, agus theith sé leis chun Dáiví, [21]agus dúirt Aibíátár le Dáiví gur mharaigh Sól sagairt an Tiarna. [22]"Bhí a fhios agam an lá sin," arsa Dáiví le hAibíátár, "nuair a bhí Doéig an tEadómach ann, go sceithfeadh seisean orm go cinnte le Sól. Mise is cionsiocair le bás gach duine de do mhuintirse go léir. [23]Fan faramsa! Ná bíodh eagla ort! An té atá ar tí d'anamasa, tá sé ar tí m'anamasa chomh maith! Beidh tú slán ó bhaol faramsa."

Dáiví i gCeíleá

23 Thainig scéala go Dáiví: "Tá na Filistínigh ag troid in aghaidh Cheíleá, agus tá siad ag creachadh na n-urlár buailte." [2]Chuaigh Dáiví i gcomhairle leis an Tiarna: "An rachaidh mé agus cath a chur ar na Filistínigh seo?" D'fhreagair an Tiarna Dáiví: "Téigh agus cuir cath ar na Filistínigh agus fuascail Ceíleá." [3]Ach dúirt lucht leanúna Dháiví leis: "Seo sinne agus scéin orainn anseo in Iúdá. Nach mó go mór a bheidh an scéal amhlaidh má théimid go Ceíleá chun cath a chur ar na Filistínigh?" [4]Chuaigh Dáiví i gcomhairle leis an Tiarna arís agus d'fhreagair an Tiarna: "Imigh leat! Gabh síos go Ceíleá mar cuirfidh mise na Filistínigh faoi do bhois." [5]Chuaigh Dáiví agus a lucht leanúna go Ceíleá dá bhrí sin, agus chuireadar cath ar na Filistínigh, agus thugadar leo a

n-eallach mar chreach, agus bhriseadar go tubaisteach orthu. D'fhuascail Dáiví
áitritheoirí Cheíleá ar an gcuma sin. [6]Nuair a theith Aibíátár mac Aichímeilic go dtí Dáiví,
tháinig sé síos go Ceíleá agus éafód ina ghlac.
[7]Nuair a insíodh do Shól go raibh Dáiví imithe go Ceíleá, dúirt Sól: "Tá sé tugtha i mo
láimh ag Dia dom, óir chuir sé é féin i dteannta nuair a chuaigh sé isteach i gcathair ar a
bhfuil geataí agus boltaí." [8]Ghairm Sól a phobal go léir chun cogaidh le dul síos go Ceíleá
le léigear a chur ar Dháiví agus ar a lucht leanúna. [9]Bhí a fhios ag Dáiví, ámh, go raibh
urchóid á beartú ag Sól ina aghaidh agus dúirt sé le hAibíátár an sagart: "Tabhair an
t-éafód anseo." [10]Ansin dúirt Dáiví: "A Thiarna, a Dhia Iosrael, tá scéal cinnte faighte ag
do sheirbhíseach go bhfuil Sól ag beartú teacht go Ceíleá chun an chathair a scrios de mo
bharrsa. [11](An dtabharfaidh muintir Cheíleá mise suas dó?) An dtiocfaidh Sól anuas mar a
chuala do shearbhónta? A Thiarna, a Dhia Iosrael, inis do do shearbhónta, impím ort."
D'fhreagair an Tiarna: "Déanfaidh." [12]Ansin d'fhiafraigh Dáiví: "An ndéanfaidh muintir
Cheíleá mise agus mo lucht leanúna a thabhairt suas do Shól?" Agus d'fhreagair an
Tiarna: "Déanfaidh." [13]Ansin d'imigh Dáiví agus a lucht leanúna, timpeall sé chéad fear,
agus chuireadar chun bóthair ó Cheíleá agus d'imíodar cibé treo inarbh fhéidir leo. Nuair
a chuala Sól gur éalaigh Dáiví ó Cheíleá, d'éirigh sé as an eachtra. [14]D'fhan Dáiví san
fhásach, sna daingin, ar na sléibhte i bhfásach Zíf. Níor chuaigh aon stad ar Shól ó lá go
lá, ach á chuardach, ach níor thug Dia ar láimh dó é.

Cuairt ó Iónátán

[15]Bhí eagla ar Dháiví mar go raibh Sól tagtha amach ar tí a mharaithe. Bhí Dáiví an
uair sin i Hoiris i bhfásach Zíf. [16]Chuir Iónátán mac Shóil chun bóthair agus tháinig go dtí
Dáiví i Hoiris agus thug misneach dó in ainm Dé. [17]“Ná bíodh aon eagla ort,” ar sé leis,
“mar ní bhfaighidh Sól m’athair greim ort; tusa a bheidh i do rí ar Iosrael, agus mise a
bheidh taobh leat; is eol do Shól m’athair é sin freisin.” [18]Rinne an bheirt acu conradh i
láthair an Tiarna. D’fhan Dáiví i Hoiris, agus chuaigh Iónátán abhaile.

Éalaíonn Dáiví

[19]Chuaigh cuid de mhuintir Zíf suas go Sól i nGibeá. “Nach bhfuil Dáiví,” ar siad, “i
bhfolach inár measc i ndaingin Hoiris ar Shliabh Haicíleá, laisteas de Ieisímeon? [20]Tar
anuas, más ea a rí, cibé uair ar bith is mian le do chroí teacht. Is é ár ngnó é a thabhairt ar
láimh don rí.” [21]“Go gcuire an Tiarna a bheannacht oraibh, de bharr teacht i gcabhair
orm,” arsa Sól. [22]“Imígí anois agus déanaigí deimhin de níos mó fós; faighigí amach cá
dtéann rian a chos agus coinnigí cuimhne air, mar deirtear liom go bhfuil sé lán de
ghliceas. [23]Faighigí faisnéis bheacht ar na háiteanna folaigh go léir ina dtéann sé i
bhfolach, agus filligí orm nuair a bheidh sibh cinnte. Rachaidh mé chugaibh ansin agus má
bhíonn sé sa dúiche, rachaidh mé sa tóir air ar fud finí uile Iúdá.” [24]D’imíodar leo dá bhrí
sin agus chuadar go Zíf roimh Shól. Idir an dá linn bhí Dáiví agus a chuid fear i bhfásach
Mháón, san Arabá, laisteas de Ieisímeon. [25]Agus chuaigh Sól agus a chuid fear ar a thóir.

Fuair Dáiví scéala faoi, agus síos leis chun na carraige atá i bhfásach Mháón. Nuair a chuala Sól é sin lean sé Dáiví isteach i bhfásach Mháón. [26]Ghabh Sól agus a chuid fear feadh taobh den sliabh, agus ghabh Dáiví agus a chuid fear feadh an taoibh eile. Bhí Dáiví ag brostú air ag iarraidh éalú ó Shól, agus bhí Sól agus a chuid fear ag iarraidh Dáiví agus a chuid fear a shárú agus a ghabháil ar an gcuma sin. [27]Ansin tháinig teachtaire go dtí Sól á rá: “Tar gan mhoill, mar tá fogha tugtha ag na Filistínigh faoin tír.” [28]D’fhill Sól dá bhrí sin ón tóir a bhí á dhéanamh aige ar Dháiví agus chuaigh in aghaidh na bhFilistíneach. Sin é an fáth a dtugtar Carraig an Éalaithe ar an áit sin.

Faill ar Shól

24 D’imigh Dáiví leis ón áit sin agus chuir faoi i ndaingin Éan Geidí. [2]Nuair a d’fhill Sól ó thóir na bhFilistíneach, dúradh leis: “Tá Dáiví anois i bhfásach Éan Geidí.” [3]Ansin roghnaigh Sól trí mhíle fear tofa as Iosrael go léir, agus thug sé leis iad chun Dáiví agus a lucht leanúna a lorg taobh thoir de Charraigeacha na nGabhar Fiáin. [4]Agus tháinig sé fad leis na cróite caorach a bhí cois na slí, áit a raibh pluais. Chuaigh Sól isteach sa phluais chun a ghnó a dhéanamh. Bhí Dáiví agus a lucht leanúna ina suí i bhfad siar istigh sa phluais. [5]Agus dúirt a lucht leanúna le Dáiví: “Is é seo an lá a ndúirt an Tiarna leat ina thaobh: ‘Féach, tabharfaidh mé do namhaid isteach i do láimh duit, chun go mbeidh tú in ann do rogha rud a dhéanamh leis.’” D’éirigh Dáiví ina sheasamh agus ghearr sé an t-íochtar anuas de chlóca Shóil gan fhios dó. [6]Ina dhiaidh sin tháinig aiféala ar Dháiví mar gur bhain sé an t-íochtar anuas de chlóca Shóil [7]agus dúirt sé lena lucht leanúna: “Nár

lige an Tiarna go ndéanfainn an rud seo le mo thiarna, ná go sínfinn mo lámh amach ina aghaidh, ós é fear ungtha an Tiarna é.” [8]Agus leis na briathra sin thug Dáiví ar a lucht leanúna gan Sól a ionsaí. D’éirigh Sól ansin agus amach leis as an bpluais agus d’imigh sé leis.

[9]Ina dhiaidh sin tháinig Dáiví amach as an bpluais freisin agus scairt sé ar Shól á rá: “A Thiarna, a rí!” Nuair a bhreathnaigh Sól ina dhiaidh, chrom Dáiví síos go talamh agus d’umhlaigh dó. [10]Dúirt Dáiví le Sól ansin: “Cén fáth a dtugann tú aird ar dhaoine a deir: ‘Tá sé ar aigne ag Dáiví dochar a dhéanamh duit’? [11]Féach, chonaic tú le do shúile cinn inniu gur thug an Tiarna isteach i mo láimh thú sa phluais. Agus bhí siad ann a dúirt liom thú a mharú. Ach lig mé do bheo leat. Dúirt mé: ‘Ní shínfidh mé mo lámh amach in aghaidh mo thiarna, ós é fear ungtha an Tiarna é.’ [12]Féach, a athair, go bhfuil íochtar do chlóca i mo láimh agam. Ghearr mé an t-íochtar anuas de do chlóca, ach níor mharaigh mé thú. Caithfidh tú a thuiscint agus a fheiceáil, dá réir sin, nach bhfuil urchóid ná tréas ar aigne agam. Níor chiontaigh mé i d’aghaidh, bíodh go bhfuil tú sa tóir orm chun mé a mharú. [13]Go dtuga an Tiarna breithiúnas idir mé agus thú; go mbaine an Tiarna éiric díot ar mo shon; ach ní leagfaidh mise lámh ort. [14](Seanfhocal le sinsireacht é: ‘Tagann an urchóid ón duine urchóideach,’ ach ní leagfaidh mise lámh ort.) [15]Cé ina dhiaidh ar tháinig rí Iosrael amach? Cé air a bhfuil tú sa tóir? Ar mhadra marbh? Ar dhreancaid? [16]Go raibh an Tiarna ina bhreitheamh mar sin agus go dtuga sé breithiúnas idir mé is tú; go bhféacha sé chuige agus breithiúnas a thabhairt ar mo shon agus mé a shaoradh ó do láimh.”

17 Nuair a bhí deireadh ráite ag Dáiví le Sól, dúirt Sól: “An é sin do ghuthsa, a Dháiví,
a mhic?” Agus ghoil Sól os ard. 18 “Is ionraice thusa ná mise,” ar sé le Dáiví, “óir chúitigh
tusa mise leis an maith, ach chúitigh mise thusa leis an olc. 19 Agus thaispeáin tú inniu a
fheabhas a roinn tú liom sa mhéid nár mharaigh tú mé nuair a thug an Tiarna isteach i do
láimh mé. 20 Óir má bheireann duine ar a namhaid, an ligfidh sé slán uaidh é? Go gcúití an
Tiarna go maith leat a ndearna tú dom inniu. 21 Agus anois, féach, tá a fhios agam go
mbeidh tú cinnte i do rí, agus go mbeidh ríocht Iosrael go daingean i do lámha.
22 “Mionnaigh dom anois dar an Tiarna nach ndéanfaidh tú mo shliocht i mo dhiaidh a
dhíothú agus nach scriosfaidh tú m’ainm as teaghlach m’athar.” 23 Mhionnaigh Dáiví sin
go léir do Shól, agus d’imigh Sól abhaile agus chuaigh Dáiví agus a lucht leanúna ar ais
go dtí an daingean.

Nábál agus Aibíogáil

25 Fuair Samúéil bás agus chruinnigh Iosrael go léir le chéile chun é chaoineadh.
Adhlacadh é ina theach i Rámá.
D’imigh Dáiví leis ansin agus ghabh síos go fásach Mháón. 2 Tharla go raibh fear i
Máón a raibh a ghnó i gCairmeil. Bhí sé an-saibhir; bhí trí mhíle caora aige agus míle
gabhar. Bhí sé ag bearradh a chuid caorach i gCairmeil. 3 Nábál a ba ainm don fhear agus
Aibíogáil dá bhean. Bhí an bhean éirimiúil sciamhach, ach bhí an fear tuathalach
drochbhéasach. Cálaebach a ba ea é. 4 Nuair a chuala Dáiví san fhásach go raibh Nábál ag
bearradh a chuid caorach, 5 chuir sé deichniúr ógánach chuige á rá leo: “Téigí suas go

Cairmeil, tugaigí cuairt ar Nábál agus beannaigí dó i m'ainm. [6]Agus labhraigí mar leanas
[le mo dhearthair]: 'Síocháin duit agus síocháin do do theaghlach, agus síocháin do gach
a mbaineann leat! [7]Is clos dom go bhfuil an mheitheal bhearrtha agat. Bhí d'aoirí inár
dteannta agus ní dhearnamar aon dochar dóibh agus níor chailleadar aon ní i rith an ama
go léir a bhíodar i gCairmeil. [8]Cuir ceist ar d'ógánaigh agus inseoidh siad sin duit. Go
raibh do ghnaoi dá bhrí sin ar na hógánaigh seo, mar is ar lá féasta a thángamar. Tabhair,
le do thoil, cibé ní cóir atá agat ansin do do shearbhóntaí agus do Dháiví do mhac."'

[9]Tháinig ógánaigh Dháiví agus dúradar é sin go léir le Nábál in ainm Dháiví agus ansin
d'fhanadar. [10]D'fhreagair Nábál seirbhísigh Dháiví: "Dáiví – cé he féin? Cé hé mac Ieise?
Is iomaí seirbhíseach atá ag éalú óna máistirí na laethanta seo! [11]An dtógfaidh mise
m'arán agus m'fhíon agus an fheoil a mharaigh mé do mo mheitheal bhearrtha agus sin a
thabhairt do dhaoine nach eol dom cad as dóibh?" [12]Chas ógánaigh Dháiví ar a sáil agus
d'fhilleadar an bealach a thángadar agus rinneadar an méid sin go léir a aithris do Dháiví.
[13]Ansin dúirt Dáiví lena chuid fear: "Ceanglaíodh gach duine a chlaíomh air féin!" Agus
cheangail gach duine a chlaíomh air féin; agus cheangail Dáiví a chlaíomh air féin chomh
maith. Lean timpeall ceithre chéad fear Dáiví agus d'fhan dhá chéad leis an mbagáiste.

[14]Thug duine de na seirbhísigh an scéala go hAibíogáil, bean Nábál. "Chuir Dáiví," ar
sé, "teachtairí ón bhfásach chun ceiliúradh dár máistir, ach thug sé aghaidh a
chaoraíochta orthu. [15]Anois bhí na fir seo an-mhaith dúinn; níor chuireadar isteach orainn
agus níor chailleamar aon ní i rith an ama go léir a bhíomar ina gcomharsanacht. [16]Ba
sciath dídine dúinn iad de lá agus d'oíche le linn dúinn a bheith ag aoireacht ár gcaorach
ina n-aice. [17]Déan do mhachnamh air sin anois agus féach cad is féidir leat a dhéanamh

mar tá sé beartaithe drochíde a imirt ar ár maistir agus ar a theaghlach go léir, agus tá sé
féin chomh ciotrúnta sin nach féidir d'aon duine focal a rá leis." [18]Ansin tháinig fuadar
faoi Aibíogáil; fuair sí dhá chéad builín, dhá sheithe fíona, chuig caora feannta deasaithe,
cúig thomhas de ghrán tíortha, céad crobhaing rísíní, dhá chéad císte figí, agus leag sí ar
asail iad. [19]Agus dúirt sí lena giollaí: "Ar aghaidh libh romham amach. Beidh mise ar bhur
sála." Ach níor inis sí aon ní dá fear, Nábál. [20]Agus í ag marcaíocht ar a hasal le fána faoi
speirín sléibhe, seo chuici anuas ina treo Dáiví agus a chuid fear, agus bhuail sí leo. [21]Is é
a bhí ráite, más ea, ag Dáiví: "Ba obair in aisce agam, go cinnte, a bheith ag cosaint
mhaoin an fhir úd san fhásach! Níor cailleadh aon phioc dá raibh aige, ach féach gur olc a
chúitigh sé an mhaith liom. [22]Go ndéana Dia seo agus siúd agus a thuilleadh fós le Dáiví
má fhágaim oiread agus fear dá mbaineann leis beo faoi mhaidin!" [23]A luaithe a chonaic
Aibíogáil Dáiví, tháinig sí anuas dá hasal faoi dheifir, chaith í féin ar a béal os comhair
Dháiví, agus chrom chun talún. [24]Chaith sí í féin ag a chosa agus dúirt: "Cuir an milleán
seo ormsa amháin, a thiarna. Tabhair cluas do do bhanóglach, le do thoil, agus éist le
focail do bhanóglaigh. [25]Ná bíodh aon aird agat ar Nábál an drochmhianaigh, mar is cuma
a nádúr nó a ainm; tuathalachán a ainm agus is tuathalach a mheon. Ach ní fhaca mise, do
bhanóglach, na saighdiúirí a chuir mo thiarna. [26]Anois, a uasail, dar an Tiarna beo, agus
dar d'anam beo, agus dar an Tiarna a choinnigh thú ó choir na fola, agus ó dhíoltas a
imirt le do láimh féin, go n-imí an íde chéanna le Nábál ar do naimhde agus ar gach duine
a bheartaíonn an t-olc in aghaidh mo thiarna. [27]Maidir leis an mbronntanas atá á thabhairt
ag do bhanóglach go dtí mo thiarna, tugtar é do na hógánaigh, lucht leanúna mo thiarna
féin. [28]Maith a cionta do do bhanóglach agus déanfaidh an Tiarna ríshliocht daingean a

dheonú do mo thiarna, mar tá mo thiarna ag troid cathanna an Tiarna, agus ní bheidh urchóid le fáil ort i gcaitheamh do shaoil go léir. [29]Má théann daoine sa tóir ort agus iarracht a dhéanamh ar thú a mharú, beidh anam mo thiarna slán i dtiach na beatha ag an Tiarna, do Dhia; maidir le hanam do naimhde, caithfidh sé uaidh iad, mar a dhéanfadh clocha as crann tabhaill. [30]Nuair a bheidh gach ní cóir atá geallta aige fút déanta ag an Tiarna do mo thiarna, nuair a bheidh tú ceaptha i do thaoiseach ar Iosrael aige, [31]ná bíodh aon chúis cháisimh ná aifeála ar mo thiarna de bharr fuil a dhoirteadh gan ghá, ná éiric a bhaint amach le do láimh féin. Nuair a thaispeánfaidh an Tiarna a fhéile do mo thiarna, ansin cuimhnigh ar do bhanóglach.” [32]Dúirt Dáiví le hAibíogáil: “Is beannaithe an Tiarna Dia Iosrael a chuir thú i mo threo inniu! [33]Gura beannaithe d’eagna, agus gura beannaithe thú féin, de bharr mé a chosc inniu ó choir na fola, agus ó éiric a bhaint amach le mo láimh féin! [34]Ach dar an Tiarna Dia Iosrael a mhaireann beo, agus a choisc mé ó dhíobháil a dhéanamh duit, mura mbeadh tú a bhrostú amach i mo choinne, dar m’fhocal, ní bheadh oiread agus fear fágtha beo ag Nábál faoi mhaidin.” [35]Ansin ghlac Dáiví óna láimh a raibh tugtha aici chuige agus dúirt sé léi: “Imigh leat abhaile faoi shíocháin; féach, thug mé cluas duit, agus rinne mé mar a d’iarr tú.”

[36]D’fhill Aibíogáil ar Nábál, agus bhí fleá ar siúl aigesean ina theach, fleá mar a mbeadh ag rí. Bhí Nábál meidhreach súgach agus toisc é a bheith ar a chaoil ní dúirt sí focal leis go raibh sé ina lá. [37]Ar maidin lá arna mhárach nuair a bhí an deoch curtha de ag Nábál, d’inis a bhean an scéal go léir dó. Thit an lug ar an lag ag Nábál, rinneadh staic de mar chloch. [38]Timpeall deich lá ina dhiaidh sin bhuail an Tiarna Nábál, agus cailleadh é.

[39]Nuair a fuair Dáiví scéala báis Nábál, dúirt sé: “Moladh leis an Tiarna a rinne an
aithis a fuair mé ó láimh Nábál a agairt, agus a choisc a shearbhónta ón olc; tá
drochbhearta Nábál tugtha sa mhullach air féin ag an Tiarna.” Ansin chuir Dáiví scéala
cleamhnais go hAibíogáil. [40]Nuair a tháinig searbhóntaí Dháiví go hAibíogáil i gCairmeil,
dúradar: “Chuir Dáiví sinne chugat chun tú a fháil mar bhean dó féin.” [41]D’éirigh sise
agus chrom go humhal chun talún: “Seo bhur mbanóglach agaibh,” ar sí, “mar
dhaoirseach le cosa searbhóntaí mo thiarna a ní.” [42]D’éirigh Aibíogáil ansin go deifreach,
chuaigh ar muin asail, agus a cúigear ionailt ina coimhdeacht, agus lean sí teachtairí
Dháiví agus bhí aige mar bhean. [43]Thóg Dáiví Aichíonoam ó Izréil chomh maith mar
bhean, agus bhíodar araon aige mar mhná céile. [44]Míceal, iníon Shóil, bean Dháiví, bhí sí
tugtha ag Sól do Phailtí, mac Laís, ó Ghailím.

Faill ar Shól

26 Ansin tháinig muintir Zíf go Sól i nGibeá á rá: “Nach bhfuil Dáiví,” ar siad, “i
bhfolach ar Shliabh Haicíleá lastoir de Ieisímeon?” [2]D’imigh Sól dá bhrí sin agus
síos leis go fásach Zíf agus trí mhíle fear tofa as Iosrael aige chun Dáiví a chuardach i
bhfásach Zíf. [3]Shuigh Sól a champa ar Shliabh Haicíleá atá le hais an bhóthair lastoir de
Ieisímeon. Bhí Dáiví ag cur faoi san fhásach faoin am seo agus chonaic sé go raibh Sól ag
teacht ansiúd ar a thóir. [4]Chuir Dáiví lucht braite amach, dá bhrí sin, agus fuair amach go
cinnte go raibh Sól tagtha. [5]Chuir Dáiví chun siúil agus tháinig chun na háite ina raibh a
champa suite ag Sól. Chonaic sé mar a raibh Sól agus Aibneár mac Néar, ceannasaí an

airm, ina luí. Bhí Sól ina luí istigh sa champa agus na saighdiúirí ina mbothanna ina thimpeall. [6]Ansin labhair Dáiví le hAichímeilic an Hiteach agus le hAibísí mac Zarúá, deartháir Ióáb: “Cé rachaidh síos liom isteach sa champa go Sól?” ar sé. D’fhreagair Aibísí: “Mise; rachaidh mise leat.” [7]D’imigh Dáiví agus Aibísí leo sa dorchadas dá bhrí sin chun an airm agus fuaireadar Sól ansiúd ina chodladh sa champa, a shleá sáite sa talamh ag a cheann agus Aibneár agus an t-arm ina luí timpeall air. [8]Ansin dúirt Aibísí le Dáiví: “Thug an Tiarna do namhaid i do láimh duit inniu! Déanfaidh mé é a shá go talamh le hiarracht dá shleá féin! Aon iarracht amháin air, ní bhuailfidh mé an dara ceann.” [9]Ach d’fhreagair Dáiví Aibísí: “Ná maraigh é! Óir cé d’fhéadfadh a lámh a shíneadh in aghaidh fhear ungtha an Tiarna, agus ciontacht a sheachaint? [10]Dar an Tiarna beo,” arsa Dáiví, “déanfaidh an Tiarna féin an té sin a threascairt, cibé acu a thagann an bás air ar an bhfód, nó go dtéann sé amach chun catha agus bás a fháil ansin. [11]Nár lige an Tiarna go sínfinn mo lámh in aghaidh fhear ungtha an Tiarna! Ach tóg leat an tsleá anois atá ag a cheann, agus an crúsca uisce, agus imímis linn.” [12]Thóg Dáiví an tsleá agus an crúsca uisce a bhí taobh le ceann Shóil agus d’imigh leis. Ní bhfuair aon duine radharc súl ná clos cluas ar ar tharla, ná níor dhúisigh aon duine; bhíodar go léir ina gcodladh mar thit codladh trom ón Tiarna orthu.

[13]Ghabh Dáiví anonn go dtí an taobh eile agus stad sé ar bharr an chnoic i bhfad ó bhaile; bhí spás mór eatarthu. [14]Ansin ghlaoigh Dáiví ar an arm agus ar Aibneár mac Néar á rá: “A Aibneár, nach dtabharfaidh tú freagra orm?” “Cé tá ag glaoch ar an rí?” arsa Aibneár. [15]D’fhreagair Dáiví Aibneár: “Nach fear thú féin? Cá bhfuil do shamhail in Iosrael? Cén fáth nach ndearna tú do thiarna, an rí, a ghardáil, más ea? Tháinig duine den

phobal isteach chun do thiarna, an rí, a mharú. [16]Ní maith mar a rinne tú. Dar an Tiarna beo, tá an bás tuillte agaibh go léir mar nach ndearna sibh bhur dtiarna, fear ungtha an Tiarna, a ghardáil. Féach, cá bhfuil sleá an rí anois, agus an crúsca uisce a bhí taobh lena cheann?”

[17]D’aithin Sól guth Dháiví, agus dúirt: “An é sin do ghuth, a Dháiví, a mhic?” “Is é; is é mo ghuth é, a rí, a thiarna liom,” arsa Dáiví. [18]“Cén fáth,” ar sé, “a bhfuil mo thiarna sa tóir ar a shearbhónta? Cad tá déanta agam? Cén choir ina bhfuilim ciontach? [19]Éisteadh mo thiarna an rí anois le briathra a shearbhónta; más é an Tiarna a ghriog thú i mo choinne, glacadh sé le hofráil; ach más daoine a rinne amhlaidh, go raibh mallacht orthu i láthair an Tiarna; óir tá mé ar ionnarbadh acu inniu i dtreo nach bhfuil aon pháirt agam in oidhreacht an Tiarna; dúradar: ‘Imigh leat agus déan seirbhís do dhéithe eile.’ [20]Ná lig do m’fhuilse titim ar thalamh i gcéin ó lathair an Tiarna! Óir tá rí Iosrael tagtha amach ar thóir [m’anama] dála duine a bheadh ag fiach na patraisce ar na sléibhte.”

[21]D’fhreagair Sól: “Pheacaigh mé! Fill, a Dháiví, a mhic. Ní dhéanfaidh mé díobháil a thuilleadh duit, mar bhí an oiread sin urrama agat do mo bheo inniu. Baois, sea baois, a ba ea mo chúrsa, agus ba mhór é mo mhearbhall.” [22]Agus d’fhreagair Dáiví: “Seo sleá an rí anseo. Tagadh duine de na saighdiúirí anall agus beireadh sé leis í. [23]Cúitíonn an Tiarna a fhíréantacht agus a dhílse le gach duine. Thug an Tiarna thú i mo láimh dom inniu ach ní shínfinn mo lámh in aghaidh fhear ungtha an Tiarna. [24]Féach, faoi mar a bhí urraim agamsa inniu do do bheosa, sin mar a bheidh urraim ag an Tiarna do mo bheosa, agus déanfaidh sé mé a fhuascailt ó gach anachain.” [25]Ansin dúirt Sól le Dáiví: “Go raibh

beannacht ort, a Dháiví, a mhic! Is iomaí éacht a dhéanfaidh tú agus beidh rith an rása leat.” Ansin d’imigh Dáiví leis agus d’fhill Sól ar a áit féin.

Dáiví i Measc na bhFilistíneach

27 Rith sé le Dáiví: “Marófar mé lá breá éigin díobh seo le láimh Shóil. Ní fearr rud a
dhéanfainn ná éalú liom go tír na bhFilistíneach; ansin, le barr drochmhisnigh,
scoirfidh Sól den tóir orm ó cheann ceann Iosrael agus beidh mé slán uaidh.” [2]Bhuail
Dáiví bóthar dá bhrí sin, agus d’imigh sé, é féin agus an sé chéad fear a bhí ina
choimhdeacht, síos go hÁicís, mac Mháóc, rí Ghat. [3]Chuir Dáiví faoi ag Gat le hÁicís, é
féin agus a chuid fear, a chlann féin le gach duine díobh, agus a bheirt bhan le Dáiví .i.
Aichíonaom ó Izréil agus Aibíogáil bean Nábál ó Chairmeil. [4]Nuair a fuair Sól scéala gur
theith Dáiví go Gat, scoir sé den tóir air.

[5]Dúirt Dáiví le hÁicís: “Má fuair mé fabhar i do láthair, tabhair áit lonnaithe dom i
gceann de bhailte na tíre. Cén fáth a mairfeadh do shearbhónta sa chathair ríoga i do
theannta?” [6]An lá sin thug Áicís Zicleag dó agus dá bharrsan is le rí Iúdá Zicleag go dtí
an lá inniu. [7]Is é an fad a d’fhan Dáiví i gcríocha na bhFilistíneach, bliain agus ceithre
mhí.

[8]Théadh Dáiví agus a chuid fear amach ag tabhairt fogha faoi na Gisiúraigh agus na
Girzigh agus na hAmáiléicigh, mar sin iad na treabhchais a áitríonn an dúiche a shíneann
ó [Thealam] i dtreo Shiúr chomh fada leis an Éigipt. [9]Rinne Dáiví an dúiche a chreachadh
agus níor fhág fear ná bean ina mbeatha, ach thug na caoirigh agus an t-eallach, na hasail,

na camaill, agus na héidí mar chreach, agus thug leis ar ais go hÁicís iad. [10]D'fhiafraíodh
Áicís: "Cia ar a ndearna tú an fhoghail inniu?" D'fhreagraíodh Dáiví: "In aghaidh Neigib
na gCéineach." [11]Níor thug Dáiví fear ná bean riamh beo ar ais leis le scéala a thabhairt
go Gat, "Le heagla," a dúirt sé leis féin, "go sceithfidís orainn á rá: 'Rinne Dáiví a
leithéid seo.'" Mar sin a bhí ag Dáiví i rith an ama go léir a bhí sé i ndúiche na
bhFilistíneach. [12]Bhí muinín ag Áicís as Dáiví; "Tá fuath agus gráin a mhuintire féin,
Iosrael, tuillte aige dó féin," a mheas sé, "agus beidh sé ina shearbhónta agam go brách."

28 Chuir na Filistínigh tionól ar a sluaite sna laethanta úd chun dul chun catha le
hIosrael. Agus dúirt Áicís le Dáiví: "Bíodh a fhios agat go rachaidh tusa freisin
agus do chuid fear ar an slógadh liom." [2]D'fhreagair Dáiví Áicís: "Tá go maith! Beidh a
fhios agat cad is féidir le do sheirbhíseach a dhéanamh." Agus dúirt Áicís le Dáiví:
"An-mhaith! Ceapfaidh mé thú mar gharda cosanta orm le do shaol."

Sól agus an tAsarlaí

[3]Bhí Samúéil tar éis bháis, agus chaoin Iosrael go léir é agus d'adhlacadar é i Rámá, a
chathair féin. Bhí na hasarlaithe agus na draoithe díbeartha ag Sól as an tír. [4]Chruinnigh
na Filistínigh le chéile agus shuíodar a gcampa i Siúnaem; agus chuir Sól tionól ar Iosrael
go léir agus shuíodar a gcampa i nGiolboa. [5]Nuair a chonaic Sól sluaite na bhFilistíneach,
tháinig scanradh air agus bhí sé ar ballchrith. [6]Chuaigh sé i gcomhairle leis an Tiarna, ach
freagra ní bhfuair sé trí thaibhreamh, ná tríd an Úirím ná trí fháithe. [7]Ansin dúirt Sól lena

ghiollaí: “Faighigí asarlaí mná dom le dul chuici agus a comhairle a fháil.” D’fhreagair a ghiollaí. “Tá asarlaí in Éan Dór.”
[8]Chuir Sól bréagriocht air féin agus malairt éide agus chuir chun bealaigh agus beirt ina choimhdeacht; san oíche a rinneadar an t-aistear chun na mná. “Taispeáin dom,” ar sé, “a bhfuil le teacht le cabhair spioraid; tabhair aníos chugam an té a ainmneoidh mé duit.” [9]D’fhreagair an bhean é: “Tá a fhios agat, ar ndóigh, cad a rinne Sól, conas mar atá na hasarlaithe agus na draoithe díbeartha as an tír aige. Cad a ba áil leat, más ea, ag cur gaiste i bhfearas do m’anam leis an mbás a thabhairt orm?” [10]Mhionnaigh Sól di dar an Tiarna: “Dar an Tiarna beo,” ar sé, “ní chuirfear aon mhilleán ort de bharr an ghnó seo.” [11]Ansin dúirt an bhean: “Cé thabharfaidh mé aníos chugat?” “Tabhair Samúéil aníos chugam,” ar sé. [12]Ansin chonaic an bhean Samúéil agus scread sí in ard a cinn, agus dúirt le Sól: “Cén fáth gur chuir tú dallamullóg orm? Is tú Sól!” [13]Dúirt an rí léi: “Na bíodh eagla ort! Cad a fheiceann tú?” “Feicim spiorad ag éirí aníos as an talamh,” ar sí le Sól. [14]“Cén dealramh atá air?” ar sé léi. “Seanfhear atá ag teacht aníos agus brat timpeall air.” Ansin bhí a fhios ag Sól gurbh é Samúéil a bhí ag teacht agus chrom sé chun na talún agus d’umhlaigh dó. [15]Ansin dúirt Samúéil le Sól: “Cad ab áil leat do mo bhuaireamh do mo tharraingt aníos?” “Tá suaitheadh mór orm,” arsa Sól, “mar tá na Filistínigh i gcogadh liom, agus thréig Dia mé, gan freagra á thabhairt aige orm ó bhéal fáithe ná le cabhair aislingí. Ghlaoigh mé ortsa dá bhrí sin chun a rá liom céard ba cheart dom a dhéanamh.” [16]D’fhreagair Samúéil á rá: “Cén fáth ceist a chur ormsa nuair a thréig an Tiarna thú agus go bhfuil sé ar thaobh [do chomharsan]? [17]Tá déanta ag an Tiarna leat faoi mar gheall sé ó mo bhéalsa a dhéanfadh. Sciob sé an flaitheas as do ghlac agus thug

é do do chomharsa, Dáiví, [18]de bhrí nár ghéill tú do ghuth an Tiarna agus nár chuir tú
fíoch a fheirge in aghaidh Amáiléic i gcrích. Uime sin a thugann an Tiarna an cor seo ort
anois. [19]Mar bharr air sin déanfaidh an Tiarna Iosrael agus thusa féin a thabhairt i láimh
na bhFilistíneach; agus amárach beidh tusa féin agus do chlann mhac in éineacht liom, sea
agus slua Iosrael chomh maith, mar tabharfaidh an Tiarna i láimh na bhFilistíneach iad."
[20]Tháinig tocht ar Shól agus thit sé chun láir agus lántalún. Chuir a ndúirt Samúéil scéin
air, agus bhí a neart tréigthe mar nár ith sé greim ar feadh an lae agus na hoíche sin go
léir. [21]Tháinig an bhean go Sól ansin, agus nuair a chonaic sí an scanradh a bhí air, dúirt
sí: "Féach, rinne do bhanóglach rud ort; chuir mé m'anam i bhfiontar, agus chomhlíon mé
gach ar ordaigh tú dom. [22]Déansa, dá bhrí sin, rud ar do bhanóglach. Leagfaidh mé
beagán bia romhat, agus ith é agus bíodh neart éigin ionat ag dul ar d'aistear." [23]Ach ní
dhéanfadh; "Ní íosfaidh mé greim," ar sé. Ach lean na giollaí orthu, agus an bhean chomh
maith leo, ag tathant air, agus ghéill sé dóibh. D'éirigh sé ón talamh, agus shuigh ar an
leaba. [24]Bhí gamhain biata sa teach ag an mbean; mharaigh sí é ar an toirt; fuair sí plur
agus d'fhuin é agus bhruith builíní slimaráin as; [25]leag sí an bia os comhair Shóil agus a
ghiollaí agus d'itheadar é, agus d'éiríodar agus d'imíodar leo an oíche sin.

Díbríonn na Filistínigh Dáiví

29 Thionóil na Filistínigh a sluaite go léir in Afaec, agus bhí a gcampa suite ag
Iosrael ag an tobar atá in Izréil. [2]Bhí taoisigh na bhFilistíneach ag gabháil thar
bráid ina gcipí céad agus míle, agus Dáiví agus a chuid fear ag teacht ina ndiaidh in

éineacht le hÁicís. [3]D'fhiafraigh taoisigh na bhFilistíneach: "Cad a thug na hEabhraigh seo anseo?" D'fhreagair Áicís taoisigh na bhFilistíneach: "Nach é seo Dáiví, searbhónta Shóil, rí Iosrael, atá le [bliain nó dhó] anois i mo choimhdeacht. Ní bhfuair mé locht air ón lá a ghabh sé liom go dtí inniu féin." [4]Ach bhí fearg ar thaoisigh na bhFilistíneach leis. "Cuir ar ais é," arsa taoisigh na bhFilistíneach leis, "agus filleadh sé ar an áit a thug tú ina sheilbh dó. Ná téadh sé síos chun catha in éineacht linn ar eagla go n-iompódh sé orainn nuair a bheadh an cath á chur. Arbh fhearr slí aige siúd chun caradas a dhéanamh arís lena mháistir ná le cinn na bhfear seo anseo? [5]Nach é seo an Dáiví a gcanaidís ina thaobh ag rince dóibh:

'Mharaigh Sól a mhílte,
Agus Dáiví a dheicheanna de mhílte'?"

[6]Chuir Áicís fios ar Dháiví agus dúirt sé leis: "Dar an Tiarna beo, bhí tú dílis, agus, dar liomsa, níl ann ach an ceart thú a dhul in éineacht liom ar an slógadh, mar nach bhfuair mé aon locht ort ón lá a ghabh tú liom go dtí inniu féin. Ach níl na taoisigh sásta leat. [7]Fill ar ais anois, agus déan amhlaidh go síochánta, agus ná cuir olc ar thaoisigh na bhFilistíneach." [8]"Cad tá déanta agam?" arsa Dáiví le hÁicís, "cén locht a fuair tú orm ón lá a chuaigh mé isteach i do sheirbhís go dtí anois féin a rá is go bhfuiltear a chosc orm troid in aghaidh naimhde mo thiarna, an rí?" [9]D'fhreagair Áicís agus dúirt le Dáiví: "Tá a fhios agam, ar ndóigh, go bhfuil tú chomh glan ó mhilleán le haingeal ó Dhia i mo shúilese; ach dúirt taoisigh na bhFilistíneach: 'Ná téadh sé amach linn chun catha.' [10]Bí i do shuí dá bhrí sin go moch ar maidin, thú féin agus searbhóntaí do thiarna a tháinig in éineacht leat. Bígí in bhur suí go moch ar maidin agus nuair a bheidh sé geal go leor,

buailigí bóthar.” [11]Chuir Dáiví chun bóthair dá bhrí sin go luath ar maidin, é féin agus a chuid fear, ar a slí ar ais go tír na bhFilistíneach. Ach chuaigh na Filistínigh suas go hIzréil.

Cogadh leis na hAmailéicigh

30 Faoin am ar shroich Dáiví agus a chuid fear Zicleag, ar an tríú lá, bhí ionradh
déanta ag na hAmailéicigh ar an Neigib agus ar Zicleag. Ghabhadar Zicleag de
ruathar agus chuireadar trí thine é, [2]agus ghabhadar na mná agus a raibh ann, idir bheag
agus mhór ina mbránna, gan aon duine a mharú, ach na bránna a ghabháil agus imeacht
leo. [3]Nuair a shroich Dáiví agus a mhuintir an áit fuaireadar an chathair dóite go talamh,
agus a mná agus a gclann mhac agus iníonacha fuadaithe ina mbránna. [4]Ansin chaoin
Dáiví agus an mhuintir a bhí in éineacht leis in ard a gcinn go dtí go rabhadar chomh lag
sin nárbh fhéidir leo caoineadh a thuilleadh. [5]Beirt bhan Dháiví, Aichíonaom ó Izréil agus
Aibíogáil baintreach Nábál ó Chairmeil, bhíodar gafa ina mbránna. [6]Bhí Dáiví
an-bhuartha mar go raibh an pobal ag caint ar ghabháil de chlocha ann; bhí an pobal go
léir gruama ina gcroí, gach duine ar son a mhac agus a iníonacha féin. Ach fuair Dáiví
misneach ón Tiarna a Dhia. [7]Dúirt Dáiví le hAibíátár mac Aichímeilic an sagart: “Tabhair
chugam an t-éafód”; agus thug Aibíátár an t-éafód go Dáiví. [8]Ansin chuaigh Dáiví i
gcomhairle leis an Tiarna: “An rachaidh mé sa tóir ar an gceithearn seo? An mbéarfaidh
mé orthu?” D’fhreagair sé: “Téigh sa tóir orthu; béarfaidh tú orthu go cinnte agus
déanfaidh tú na bránna a fhuascailt, déanfaidh tú sin.” [9]Chuir Dáiví chun bóthair dá bhrí

sin leis an sé chéad fear a bhí ina theannta agus shroicheadar sileán Bhasór (agus d'fhan an chuid eile ina ndiaidh). [10]Lean Dáiví air sa tóir ansin le ceithre chéad fear, ach d'fhan dhá chéad ina ndiaidh mar go rabhadar róthraochta chun dul thar sileán Bhasór.

[11]Fuaireadar Éigipteach sna bánta agus thugadar go Dáiví é. Thugadar arán dó agus d'ith sé é, agus uisce le hól dó. [12]Thugadar blúire de cháca figí dó agus dhá chrobhaing rísíní; d'ith sé an méid sin agus tháinig misneach arís chuige mar ní raibh greim aráin ná deoch uisce caite aige le trí lá agus trí oíche. [13]Ansin chuir Dáiví ceist air: "Cé leis thú?" ar sé, "agus cad as duit?" "Éigipteach óg mé," ar sé, "daor le hAmailéiceach; d'fhág mo mhaistir ina dhiaidh mé mar gur buaileadh breoite mé trí lá ó shin. [14]Rinneamar ionradh ar Neigib na gCeiriteach, agus ar Neigib Iúdá, agus ar Neigib Chálaeb, agus chuireamar Zicleag trí thine." [15]Dúirt Dáiví leis: "An dtreoroidh tú síos chun na ceithirne seo mé?" D'fhreagair sé: "Mionnaigh dom dar Dia nach maróidh tú mé, ná mé a thabhairt i láimh mo mháistir, agus treoróidh mé síos chun na ceithirne seo thú." [16]Nuair a threoraigh sé síos é, b'shiúd iad ansiúd agus iad scaipthe ar fud na dúiche ar fad ag ithe agus ag ól agus ag rince de bharr na creiche móire a bhí tógtha acu as tír na bhFilistíneach agus as tír Iúdá. [17]Bhí Dáiví á dtreascairt ó chlapsholas go tráthnona lá arna mhárach agus chuir sé iad faoin mbang. Níor tháinig aon duine slán ach ceithre chéad óglach a léim ar muin camall agus a theith. [18]D'fhuascail Dáiví na bránna go léir a ghabh na hAmailéicigh; d'fhuascail Dáiví a bheirt bhan chomh maith. [19]Ní raibh aon ní ar iarraidh, beag ná mór, mic ná iníonacha, creach ná aon ní dár fuadaíodh. Thug Dáiví gach rud ar ais. [20]Ghabh Dáiví na tréada agus na táinte chomh maith agus thiomáin an pobal an t-eallach seo roimhe. "Seo creach Dháiví," a liúdar.

[21]Ansin tháinig Dáiví go dtí an dá chéad a bhí rothraochta chun é a leanúint, an mhuintir a fágadh ag sileán Bhasór. Chuadarsan amach in airicis Dháiví agus na bhfear a bhí ina choimhdeacht, agus nuair tháinig Dáiví i gcóngar na ndaoine bheannaigh sé dóibh. [22]Ach na cladhairí agus na bithiúnaigh go léir ar na fir a d'imigh amach le Dáiví, dúradar: "Ní dheachadar inár dteannta, agus ní thabharfaimid dóibh dá bhrí sin aon chuid den chreach a d'fhuasclaíomar, ach gur féidir le gach fear a bhean agus a chlann a bhreith leis agus imeacht." [23]Ach dúirt Dáiví: "Ná déanaigí aon ní dá short, [tar éis a bhfuil] déanta ag an Tiarna dúinn; chosain sé sinn agus thug sé inár láimh dúinn an cheithearn a rinne foghail orainn. [24]Cé réiteodh libh air sin? Is cuma roinn an té a chuaigh síos chun an chatha nó roinn an té a d'fhan leis an mbagáiste. Is ionann an roinn a gheobhaidh siad." [25]Ón lá sin amach rinne sé reacht agus dlí de sin in Iosrael, rud atá i bhfeidhm go dtí inniu féin.

[26]Nuair a tháinig Dáiví go Zicleag, chuir sé cuid den chreach go seanóirí Iúdá, a chairde, á rá: "Seo bronntanas daoibh as an gcreach a baineadh de naimhde an Tiarna"; [27]do mhuintir Bhéitéil, do mhuintir Rámót sa Neigib, do mhuintir Iaitir, [28]do mhuintir Aroéir, do mhuintir Shiofmót, do mhuintir Isteamoa, [29]do mhuintir Rácál, don mhuintir i gcathracha Iarachmael, don mhuintir i gcathracha na gCéineach, [30]don mhuintir i Hormá, don mhuintir i mBór Áiseán, don mhuintir in Atác, [31]don mhuintir i Heabrón, agus do na háiteanna go léir a thaithíodh Dáiví agus a chuid fear.

Bás Shóil

31 Chuir na Filistínigh cath ar Iosrael agus theith sluaite Iosrael ó na Filistínigh agus
imríodh ár orthu ar Shliabh Ghiolboa. [2]Lean na Filistínigh go dian ar Shól agus ar
a mhic agus mharaíodar Iónátán agus Aibíonádáb agus Mailcíosú, mic Shóil. [3]Ghéaraigh
ar an gcath in aghaidh Shóil; fuair na saighdiúirí faill air, agus ghoin na saighdiúirí go
trom é. [4]Ansin dúirt Sól lena ghiolla airm: “Nocht do chlaíomh agus sáigh tríom é le
heagla go dtiocfadh an dream úd gan timpeallghearradh orm agus go sáfaidís mé agus go
mbeidís ag fonóid fúm.” Ach bhí an-eagla ar a ghiolla airm agus ní dhéanfadh sé é. Thóg
Sól a chlaíomh féin dá bhrí sin agus chaith sé é féin air. [5]Nuair a chonaic a ghiolla airm
go raibh Sól marbh, chaith sé é féin ar a chlaíomh chomh maith agus fuair sé bás in
éineacht leis. [6]D’éag Sól, dá réir sin, agus a thriúr mac agus a ghiolla airm, agus a chuid
fear go léir, le chéile an lá céanna. [7]Nuair a chonaic na hIosraelaigh a bhí ar an taobh eile
den ghleann (agus iad siúd a bhí taobh thall den Iordáin) gur theith saighdiúirí Iosrael
agus gur maraíodh Sól agus a chlann mhac, d’fhágadar a gcathracha agus theitheadar.
Tháinig na Filistínigh ansin agus chuireadar fúthu iontu.

[8]Nuair a tháinig na Filistínigh lá arna mhárach chun na mairbh a lomadh, fuaireadar
Sól agus a bheirt mhac ar lár ar Shliabh Ghiolboa. [9]Theascadar an ceann de, agus
bhaineadar a éide chatha anuas de, agus sheoladar teachtairí ar fud tír na bhFilistíneach
chun an dea-scéala a thabhairt dá n-íola agus dá bpobal. [10]Chuireadar a éide chatha i
dteampall Aisteárót, agus ghreamaíodar a chorp de bhalla Bhéit Seán. [11]Ach nuair a
chuala laochra Iáibéis Gileád cad a bhí déanta ag na Filistínigh le Sól, [12]chuir na gaiscígh

go léir chun bealaigh, agus mháirseáladar i gcaitheamh na hoíche ar fad agus bhaineadar coirp Shóil agus a mhac anuas de bhalla Bhéit Seán, agus thugadar leo iad go Iáibéis agus dhódar ansiúd iad. [13]Ansin thóg siad a gcnámha agus rinne iad a adhlacadh faoin gcrann tamaraisce i Iáibéis, agus rinne siad troscadh ar feadh seacht lá.